

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897-1932. 1885

1935

Kedd, 1935. január 8.
6. szám.

Öncenzura

Az öncenzura — melynek bevezetéséről illetékes helyről komoly híreink vannak — egyáltalán nem is találmány és joggal állíthatjuk, hogy nem is Titeanu alminiszter ur találta ki. Az öncenzura előbb született meg, mint az egyes kormányok által oly szívesen igénybevett cenzura intézménye, amelyről azt halljuk, hogy a kormány megszüntetni készül. Az öncenzurát a napisajtó napról-napra gyakorolja, mióta csak szervezete létrejött, tehát amióta a felelőssége teljes tudatában és hivatása magaslatán dolgozó sajtó megszületett.

A cenzura — melynek megszüntetését e hét végére jóslják a hivatalos bucaresti-i kormánykörök — kétségkívül szükséges és célirányos eszköz a mindenkor hatalom kezében, ha munkáját az idők és az események szükségessé teszik. Maga az a tény azonban, hogy éppen a kormány kezd foglalkozni a cenzura megszüntetésének gondolatával, azt a véleményt kívánja igazolni, hogy ennek a közvélemény-szűrő hivatalos intézménynek további üzemeltetését az államélet eseményei valóban nem teszik szükségessé és egy esztendő leforgása múltán maga a kormány is megfontolhatta mindazokat az okokat, amelyeknek alapján a cenzura megszüntetésének gondolatához eljuttott. Hír szerint tehát már e hét végén megszűnik az egész ország területén a cenzura-hivatalok működése és a kormány sajtóügyi szervei rábízják a közvélemény irányítását ismét a sajtóorgánumok öncenzurájának láthatatlanul is aktív cenzura-hivatalára. Cenzura helyett öncenzura következik, másszóval a hivatalból felelős ellenőrzés felelőssége helyett a törvényszerinti felelősség fokozottabb vállalása következik úgy a kormány, mint a közvélemény felé.

Meg kell állapítanunk, hogy a hivatása magaslatán működő kisebbségi sajtó eddigi magatartása sem volt olyan, amely indokoltá tette volna a hivatalos cenzura további munkáját. A gondolatszabadság alkotmányos elvének jegyében a cenzura intézménye ezuttal is több támadási, mint védelmi felületet nyújtott a nértök politikai háboruskodása közén a kormány számára, amely igen jól tudja, hogy a sajtó magatartásának szabályozására mindenél jobban az életerős törvények és a tárgyilagos bíróságok alkalmasak.

Nyugodtan nézünk a cenzura intézményének várható felcserélésére elé, mert a kisebbségi sajtó eddig is ugyanannak az öncenzurázásnak maximumát gyakorolta, melyet most a kormány rendeletileg készült intézményesíteni. A mi öncenzuránk mértékét eddig is a jog, a törvény és igazság hármasság egy-egy irányította és őszintén kívánjuk, hogy ugyanazeket az elveket, éppilyen mértékben vállalja az a sajtó is, amelynek öncenzurázási szelleméből ez a hármasság hiányzik, ha kisebbségi kérdésekről van szó.

Az öncenzura intézményét ezért tartjuk alkotmányos szempontból jobbnak és helyesebbnek a cenzura intézményénél, mert szabad kezet hagy a lelkiismereti szabadság számára: mindegyik sajtóorgánum úgy gyakorolhatja, ahogy az lelkiismeretével és az ország törvényeivel egyaránt összefér, ahogy az or-

Hétfőn este aláírták a francia-olasz egyezményt

Laval és Mussolini kölcsönös engedmények alapján egyeztek meg — Laval audienciája a pápánál — A világsajtó visszhangja a római egyezmény létrejötte után

Ugrásszerűen emelkednek az állami papírok árai a budapesti értéktőzsdén

Rómából jelentik: Laval francia külügyminiszter délelőtt kihallgatáson jelent meg XI. Pius pápánál. A külügyminiszter pontban 12 órakor érkezett meg a Vatikánba és kihallgatása 50 percig tartott. A szentszéki francia nagykövet társaságában jelent meg a külügyminiszter a Vatikánban, ahol a sokasos ünnepélyességgel fogadták. Délután Laval külügyminiszter Pacelli vatikáni államtitkári kereste fel.

Az Olaszország és Franciaország között létrejött megegyezést jegyzőkönyvbe foglalták és ezt írta alá a későbbi déli órákban Mussolini és Laval. A paktum tartalmazza a Franciaország és Olaszország között általános megállapodásokat és azt az egyezménytervezetet, amely a dunai államok be nem avatkozási egyezségét foglalja magában.

Laval római tartózkodásának programjában kis változás állott be, amennyiben a külügyminiszter

ma is folytatta tárgyalásait Mussolinivel.

Nincs kizárva, hogy januárban Titulescu szintén Rómába utazik

BUCURESTIBŐL jelentik: Diplomáciai körökben az a hír terjedt el, hogy a kisanfent külügyminiszterének egyidejűleg még e hó folyamán Rómába utazik. Nincs kizárva, hogy ez a külügyminiszter Titulescu lesz.

John Simon angol külügyminiszter a Rivieráról visszatérőben, ma Párisba érkezett. Az Intransigeant munkatársának a külügyminiszter kijelentette, hogy nagyon meg van elégedve azzal a fordulattal, amit a római tárgyalások hoztak. A római megegyezés, — mondotta, — biztosítja a világbékét.

Az Affari Esteri című lap, az olasz külügyminisztérium félhivatalosa, a római tárgyalások jelentőségével foglalkozva, megállapítja, hogy

a római találkozó nem zárköve, hanem alapköve az építő munkának.

Vannak még a megegyezés után is kisebb nehézségek, ezektől azonban nem kell félni — írja a lap: — Franciaország és Olaszország a maguk részéről mindent megtettek és most már a többi kormányokon van a sor, hogy elhárítsák az esetleges nehézségeket. Római politikai körökben azt állítják, hogy a mai találkozáson végérvényesen megkötötték az egyezményt. Az esti órákban a sajtó számára

szág érdekeire való tekintettel helyesnek tartják. Mindegyik szempont köteles figyelembevételéből azonban joggal kell elvárnunk, hogy az öncenzura korszaka el kell, hogy némissza a

Ezt főleg a gyarmati kérdések bonyolultságával hozzák összefüggésbe.

A megegyezésről szóló hivatalos jelentést valószínűleg ma este teszik közzé, de lehet, hogy a nyilvánosságra hozatal elmarad egy későbbi időpontra és ennek oka az, hogy a gyarmati kérdésekben létrejött megállapodásról előbb az angol kormányt is értesíteni akarják. De ezenkívül a francia-olasz konzultatív egyezmény és a be nem avatkozási egyezmény tekintetében is

előbb be akarják várni az érdekelt hatalmak kormányainak hozzájárulását

és csak azután teszik közzé a megállapodásokat

Római diplomáciai körökben úgy tudják, hogy az érdekelt hatalmak legtöbbje már jelezte hozzájárulását a megegyezéshez. Elterjedt egyébként az a hír is, hogy Laval a francia kormány megbízásából meghívta Mussolinit a francia fővárosba.

rövid kommunikát adnak ki, amelyben hangsúlyozni fogják a két ország őszinte béke készségét.

Illetékes helyen különben ismét hangoztatják, hogy a mai tanácskozáson véglegesen megkötötték a megállapodásokat.

Olaszország a tárgyalások folyamán teljes mértékben megvédte a vele baráti érintkezésben álló országok érdekeit, amint-hogy Laval külügyminiszter is a Franciaországgal barátságos államokét.

A megegyezésben semmi olyan nincs, amely valamely állam hátrányára lenne.

Az angol sajtó a nyugodt szemlélődés hangján veszi tudomásul a római egyezmény híreit. Utalnak a lapok arra, hogy a megegyezést súlyos nehézségek és kemény alkudozások előzték meg és az eredmény az utolsó pillanatig nagyon kétséges volt. A lapok utalnak arra, hogy Magyarország és Németország hozzájárulása a siker előfeltétele.

A francia lapokat erősen foglalkoztatja az a kisebbségek ellen izgató sajtó ártalmas és indokolatlan kórusát, amelynek munkája nem hozható harmóniába semmiféle lelkiismeretességgel és semmiféle öncenzura intézményével.

a kérdés, vajon a római megegyezéssel szemben milyen álláspontot foglal majd el Magyarország. A Paris Midi római tudósítója szerint nehéz feladat lesz Magyarországot és Németországot megnyerni az egyezményeknek. Nyilvánvaló dolog, hogy Magyarország hozzájárulása nélkül a megegyezés értéke csökken.

Sem Párisnak, sem Rómának nem érdeke, hogy Magyarország eltolódjék Németország felé.

Mussolini miniszterelnök vasárnap esti pohárköszöntőjében egyébként elsősorban Magyarországhoz intézte azt a kivánságát, hogy csatlakozzék a megegyezéshez.

A Temps azt írja, hogy Magyarország meg fog bizni Mussoliniben, amiként a kisantant is megbizik Lavalban.

Budapestről jelentik egyébként, hogy az értéktözsde a római megegyezés nagy hosszt idézett elő. A béke megszilárdításának hírére nagy vásárlások indultak meg és ezek alapján az értékpapírok árai gyorsan emelkedtek.

A tőzsde közönsége azt állítja, hogy miután Németország követét is bevonták a római tárgyalásokba, ezt biztos jelétül tekintik annak, hogy a gazdasági fellendülés a tárgyalások kedvező befejezése után nem maradhat el.

Miről szól a francia—olasz egyezmény?

A párisi lapok részletesen foglalkoznak az olasz—francia gyarmati egyezménnyel. A Temps szerint Franciaország Libia déli részén 100.000 négyzetméter területet engedett át Olaszországnak. Ez a terület jelentékeny ugyan, de nem fogja veszélybe sodorni a Franciaország és a középafrikai francia gyarmatok közötti kapcsolatot. A Somali partvidéken 1000 négyzetméternyi területet adnak át az olaszoknak, akik részesedést kapnak a Dsibati—Abbis Abbeba vasút igazgatóságában is. A Paris Soir szerint a libiai átadott területek közé nem esik Tibesti, Somali és Eritrea déli részén Olaszország szűk határkiszárat kapott. Laval tehát rendkívül békülékeny szellemben tárgyalt, de nem lépte át azokat a határokat, amelyeket magának még Párisban kiszabott.

Párisban az a vélemény alakult ki, hogy Németországnak a közép-európai egyezményhez való csatlakozása a Saar-vidéki népszavazás kimenetelétől függ. A Temps ezzel szemben úgy tudta, hogy Németország csatlakozik a közép-európai megegyezéshez.

Nagy fontosságot tulajdonít a francia sajtó a megegyezés negyedik pontjában foglalt francia—olasz jegyzőkönyvnek, amely a nagyhatalmaknak a fegyverkezés egyenjogúságáról kiadott 1932. december 31-i közös nyilatkozatát értelmezi. A jegyzőkönyv szerint Franciaország és Olaszország mindaddig törvénytelennek nyilvánítja Németország ultrafegyverkezését, amíg erre vonatkozólag külön egyezmény nem jön létre.

A Paris Soir szerint ez a jegyzőkönyv felnyitotta a fegyverkezések kérdésének Barthou április 17-i nyilatkozatával lezárt ügyét. Másrészt pedig kitűnik a jegyzőkönyvből, hogy Franciaország és Olaszország álláspontja között lényeges közeledés jött létre. Geniben ugyanis a két ország erre vonatkozó álláspontja még homlokegyenest ellenkező volt. A negyedik pontból kitűnik, hogy elvben mindkét ország helyesli a Németországgal való tárgyalások megindítását.

Laval római tárgyalásainak eredménye bevezetését jelenti Flandin és Laval bejelentett londoni látogatásának. Sir John Simon angol külügyminiszter, aki ma tért haza Geniből, utközben a következő nyilatkozatot adta a Reuter-iroda munkatársának:

— Mindaddig, amíg kormányommal meg nem tárgyaltam az eseményeket, nem nyilváníthatok hivatalos véleményt. Addig is azonban mélyszéles személyes megelégedésemnek adok kifejezést a római tanácskozás eredményével fűlött. A római egyezmény olyan esemény, mely szükségesszerűleg megszilárdítja a békét.

Laval francia külügyminiszter ma délután 6 óra 50 perckor belépett a Palazzo Venezia kapuján, hogy a két ország között létrejött egyezményt aláírja. A később kiadott hivatalos jelentés szerint a történelmi jelentőségű francia—olasz egyezményt este fél 8 órakor Mussolini és Laval aláírták.

(Folytatása a 7-ik oldalon.)

A népszavazás első vasárnapja nagy izgalmak között folyt le a Saar-vidéken

Huszezer városi és állami tisztviselő és alkalmazott adta le szavazatát — A nemzetközi rendőrség megszállta Saarbrückent —

Saarbrückenből jelentik: Vasárnap járultak a Saar-területen az urnák elé a városi és állami tisztviselők és alkalmazottak, azok, akik jövő vasárnap, a lakosság nagy tömegeinek szavazásakor szolgálatban lesznek.

Körülbelül huszezer ember szavazott le a Saar-területen,

amely egész nap izgatott választási harc színhelye volt. Tegnap hágtott tetőfokára az a propaganda, amely körülbelül egy éve tart már. Tegnap volt utolsó alkalma a két szembenálló tábornak arra, hogy tömegeit felvonultassa. Tegnap kivonult a Saar lakossága, hogy Németország ellen vagy Németország mellett tegyen hitvallást.

A korahajnali órákban vonult be Saarbrückenbe a nemzetközi rendőrség egy angol motorkerékpáros különítménye, amely pénteken szállott partra Calaisban. A különítmény 80 motorkerékpárosból és több páncélautóból áll. Ugy a motorkerékpárok, mint az autók gépfegyverekkel vannak felszerelve.

Szombaton este a strassburgi francia rádióállomás híreket mondott be, amelyek német és francia nyelven a népszavazás ügyével és a vidék hangulatával foglalkoztak. Alig kezdte el az állomás a leadást, amikor

az egyik német állomás belekapcsolódott és állandó zörgéssel lehetetlenné tette a francia leadó híreinek vételét.

Közvetlenül, hogy Strassburg befejezte az adást, a német állomás megszüntette működését.

Knox saarvidéki kormányzó egy angol lap munkatársának interjút adott. Az interjú a saarvidéki zsidóság helyzetével foglalkozott. Knox kijelentette, hogy arra a pár hétre, míg ő kormányozza még a Saart,

minden zsidóellenes atrocitást vaskézrel fog elfojtani

A hárságok szombatról vasárnapra virradó éjszaka házkutatást tartottak a sulbachi német otthonban. A házkutatás szenzációs eredménnyel járt, mivel

30 német birodalmi SA-embert találtak a házban, akik péntek éjszaka lépték át a semleges zóna határát.

Az SA-emberek a népszavazás előkészítésére jöttek a Saar-vidékre.

A Saar-vidék kormányzótanácsa tegnap jegyzéket intézett a trieri és sneyeri érsekekhez, akiket figyelmeztettek, hogy ne avatkozzanak be a Saar-vidék ügyébe és pásztorleveleikkel ne biztassák híveiket arra, hogy szavazzanak a Németországhoz való csatlakozás mellett. A Saar-vidék belügyvele való beavatkozásokat a Saar-kormányzóság nem tűri — végződött a jegyzék.

A weckenbergi sikon tartotta meg tegnap délelőtt a Német Front hetek óta hirdetett és várt nagygyűlését. A gyűlésen nemzeti-szociálista becslés szerint 200.000 ember vett részt. A Német Front ingyenes különvonatokon és autobuszokon szállította a helyszínre tagjait. A résztvevők zászlók alatt vonultak fel a gyűlés helyére, ahol a Deutschland-Lied elénekelése után megkezdődött a gyűlés.

A gyűlésen 14 szónok szólalt fel. Mind kö-

Szenzáció a nagy újdonság-katalógus a Lobb-könyvtárban

Rómán, magyar, német újdonságok **kötetenként** is kaphatók. **havi díj 40.— lej.** 4571

vetelték a Saar-vidék Németországhoz való csatolását és elítélték azokat, akik a jelenlegi kormányzati rendszer megtartása mellett foglalnak állást. A gyűlés befejezése előtt sok öreg embert és öregasszonyt el kellett szállítani, mivel a nagy hidegben rosszul lettek.

A kieselhumesi sikon a marxista egységfront tartotta meg tiltakozó nagygyűlését. A gyűlésen 90.000 munkás vett részt. A gyűlésre igyekvők gyülekezői helye a saarbrückeni állomás előtti tér és az azt környező utcák voltak. Vonatokon, autobuszokon, kerékpáron érkeztek a munkások, akik menet formálva, a bányászszövetség zenekarának hangjaira, vörös zászlók alatt vonultak fel a kieselhumesi sikra. Felvonulás közben a tömeg az Internacionálét énekelte. A saarbrückeni főúccán egy csoport nemzeti-szociálistával találkozott, akik a Német Front gyűléséről szállingóztak hazafelé. A németek a Deutschland-Lied-re és a Horst Wesselre kezdtek, de

összeütközés a két csoport között nem volt,

mivel a munkásság vezetőinek rendeletére zárt sorokban vonult tovább.

A kieselhumesi sikon Braun szociáldemokrata vezért és Pfortz kommunista bányamunkást választották elnökké. Ahogy a szónokok beszélni kezdtek, megdöbbenéssel tapasztalták, hogy a megafonok nem működnek, mivel a vilamos központban a gyűlés tartamára kikapcsolták az áramot. A gyűlés résztvevői felháborodottan

a városba akartak rohanni, hogy megtorolják a szahotást,

de a vezérek több szónokot küldtek ki a mező több pontjára, akik szóval tartották a tömeget addig, amíg önkéntes mérnökök helyre nem állították a villamos áramszolgáltatást. Braun és Pfortz azonnal tiltakoztak Knox kormányzónál, akinek rendeletére nemzetközi rendőrség szállta meg a villamosközpontot.

Braun szociáldemokrata követelte, hogy a Saar-vidék maradjon meg eddigi helyzetében. Elesen támada a hitlerizmust és bejelentette, hogy

ha a népszavazás Németországra kedvezően ütne ki, úgy az egységfront 50.000 tagja átvonul Elzászba, családjaikkal egyetemben.

Pfortz kommunistavezér felszólítására a tömeg megegyezett, hogy utolsó csepp vérig küzdeni fog a Saar-vidék függetlenségéért és a hitlerizmus ellen.

A gyűlés résztvevői zárt sorokban végigvonultak Saarbrücken főúccáján. A szakszervezeti otthon épülete előtt pár percig tüntettek, majd az állomás előtt eloszlottak. Este 10 órakor Saarbrückenben a legteljesebb nyugalom uralkodott.

Berlinből jelentik: A Sportpalastban Hess birodalmi fővezérhelyettes elnöklete alatt tegnap az SA-csapatok tiltakozó nagygyűlést tartottak, amelyen Hess a Saar-terület Németországhoz történő csatolása mellett szólalt fel. Hess megköszönte Franciaország azon előzékeny gesztusát, amellyel a Saar-kérdésben teljes semlegességet biztosított.

Ugyanekkor nyitotta meg Göbbels József dr. birodalmi propagandaminiszter Berlinben a Saar-kiállítását.

— Január 13-ika a német újdonság napja lesz — mondotta Göbbels. — Ekkor tér vissza a Saar az anyaországhoz. Ekkor szűnik meg az ősi ellenségeskedés Franciaország és Németország között. Fel hát a szövetséggel!

A tegnapi szavazás eredményét csak a jövő héten közlik.

Lelketlenül kifosztották a budapesti bankrablási kísérlet harmadik áldozatát

A szanatóriumban, haldoklás közben lopta el egy szélhámos Dr. Roth Imre minden holmiját — Ki volt a titokzatos „Dr. Somló“?

Budapestről jelentik: A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank ellen intézett banditátámadás harmadik áldozatának a tragikus sorsu dr. Róth Imre banktisztviselőnek hozzátartozói feltűnést keltő, megdöbbentő feljelentést tettek a budapesti rendőrfőkapitányságon:

— A haldokló Róth Imrét, a Szabadság-téri banditák harmadik áldozatát ismeretlen tettes vakmerő módon kifosztotta. Miközben Róth Imre a halállal vívódott, történt ez a szörnyű gonosztett.

Kérjük a rendőrséget, hogy azonnal indítsa meg a nyomozást és kerítse elő a gonosztevőt.

Igy szólt a feljelentés és a rendőrség nyomában munkához kezdett. Vasárnap már detektívek nyomoztak, kutattak a haldokló Róth Imre vakmerő fosztogatója után.

Szilveszterkor és az ujesztendő első napján a Fásor-szanatórium különszobája előtt Róth Imre aggódó rokonsága, baráti köre

ügyet sem vetett egy izgatott fiatalemberre, aki ott sürgött-forgott a betegszoba körül.

Az orvosok percenként adták egymás kezébe a kilincset, hogy megpróbáljanak mindent Róth Imre megmentésére. Az izgatott fiatalember, aki ott szaladgált a szanatóriumban, bemutatkozott Róth Imre szüleinek is:

— Dr. Somló vagyok, Imre barátja. Miben állhatok szolgálatukra? Miben segíthetek e tragikus percekben?

Róth Imrénak nem volt szüksége a fiatal ember segítségére, néhány udvarias szóval köszönte meg szolgálatkészségét.

Ujév másodnapján, amikor Róth Imre utolsó óráit élte, a jóbarát: dr. Somló ismét ott tartózkodott a szanatóriumban. Egyideig ott tartózkodott a szoba előtt, majd a szanatórium személyzetének utasításokat adott, aztán eltávozott. A Légrády Károly-ucca 9. számú házába ment, ahol Róth Imre albérletben lakott:

— Dr. Somló vagyok, Imre barátja, kérem, azonnal adják ki összes ruháit, értéktárgyait, magammal kell vinnem a szanatóriumba!

A házbeliek gyanutlanul átadták a jólöltö-

zött fiatalembernek Róth Imre összes holmiját. Ezekben a percekben már a halállal viaskodott Róth Imre a Fásor-szanatóriumban. A következő nap, amikor már a szanatóriumból elszállították Róth Imrét,

kiderült, hogy a szanatóriumban lévő aranyórája, értéktárgyai is eltűntek, kiderült, hogy az állítólagos dr. Somló csalta ki és vitte el ezeket a holmikat.

Kiderült persze az is, hogy a szerencsétlen sorsu Róth Imrét a vakmerő gonosztevő soha nem ismerte, kiderült az is, hogy hamis nevet használt, amikor dr. Somlónak adta ki magát.

Most a detektívek serege hajszolja a gonosztevőt, aki a haldokló Róth Imrét kifosztotta.

Titkok Röck Marika rejtélyes balesete körül

Idegösszeroppanással, szerelmi bánattal és elégedetlenséggel magyarázzák a népszerű színésznő balesetét

Röck Marika rejtélyes balesetének élénk visszhangja támadt a külföldi és különösen a bécsi sajtóban, amely részletesen foglalkozott a Bécsben járt és onnan zajos körülmények között eltávozott magyar színésznő esetével.

A budapesti színházi körökben — írja a Journal. — Röck Marika visszaérkezése óta egyáltalában nem volt titok, hogy

a színésznő idegösszeroppanást szenvedett,

az utóbbi hetekben nagyon lesóványodott és társalkodóját, akit Bécsből hozott magával, egy pillanatra sem engedi el maga mellől. Pár nappal a baleset előtt — folytatja a bécsi lap — a Magyar Színház egyik próbáján arról panaszkodott, hogy

nagyon boldogtalan, mert a pénz és a siker nem jelent mindent.

Ugyilátszik elfelejtik, hogy ő nemcsak színésznő, hanem fiatal leány is, aki örülni szeretne fiatalításának. Az előadás után azonnal hazakísérik szülei, úgy, hogy saját maga sem tudja, hogy nagyvilági hölgy-e, vagy pedig kislány.

A Journal hosszasan foglalkozik Röck Marika idegösszeomlásának okaival. A mű-

GRAND HOTEL IMPERIAL NAGYSZÁLLODA BUDAPEST.

Egy perc a Keleti pályaudvarról.
A magyar főváros legújabb szálloda-épülete. :: Minden modern kényelemmel. :: Elsőrangú családi ház.

520

ÉTTEREM.

Legolesőbb árak, hosszabb tartózkodásra különleges megállapodások, teljes vagy részleges pensioval is. Igazolt előfizetőknek 20% s zobaárkedvezmény!

vésznhöz közelálló körökben — írja a lap — úgy tudják, hogy a művésznő egészségét nagyon megviselte a Gyimes igazgatóval és Fütterer színésszel lezajlott konfliktus. Azokat a híreket, hogy Röck Marika a budapesti társaság egyik közismert alakjába volna szerelmes és hogy

a házasság elé legyőzhetetlen akadályok gördülnének, erősen cáfolják.

A Röck-család egyik barátja elmondta — folytatja az újság. — hogy Marika és apja között kisebb-nagyobb összeütközések voltak, de ezeknek semmi jelentőségük nincs. Mint minden színésznőnek, neki szintén vannak tisztelői és ezek közül sokan Bécsbe is elkísérték.

Erélyesen cáfolják azt is, hogy Röck Marika beleszeretett volna bécsi partnerébe. Füttererbe és mert érzelmei nem találtak viszonzásra, szakította félbe bécsi vendégszerelését. Utóljára azt is híresztelik, — állapítja meg a bécsi lap. — hogy túlzott elfoglaltsága okozta idegösszeroppanását, igaz ugyan, hogy

ez az elfoglaltság az elmúlt évben hetven-ezer pengő keresetet jelentett.

Ebből a pénzből azonban a művésznő mindössze — napi három pengő zsebpénzt kapott.

Továbbra is érvényben marad a vasúti díjszabás

A december 31-ikén lejárt vasúti díjszabást az államvasut új rendelkezésig meghosszabbította. Ugyancsak közli az államvasut vezérigazgatósága, hogy január 8-tól március 15-ig a téli sporthelyeknek nyilvánított állomások utasai 50 százalékos kedvezményben részesülnek. Ezek az állomások Aurora-Banatului, Borsec, Brasov, Busteni, Campulung, Bucovina, Lacul Ghilcos, Predeal, R. Valcea, Sibiu, Sinaia, Vatra Dornei, Timisul de Sus és de Jos, valamint Tusnad.

CORSO — MOZGÓ

MA

3 órákor mérsékelt

5, negyed 8 és negyed 10 órákor rendes helvitrakkal. MOLNAR FERENC Diákoknak engedélyezve világhírű rezénye filmen.

Pál-uccai fiuk!

Frank Borzago kiváló rendezésében. Boldog újkorunk legkedvesebb eseménye

Jön: Riviera Express Karl Ludwig Diehl Charlotte Susa Ralph Arthur Roberts

Nagyjelentőségű változások a magyar állam pénzügyi vezetőségében

Popovics Sándor lemondott bankkormányzói méltóságáról: helyébe Imrédy Béla dr. pénzügyminisztert nevezték ki, aki lemondott tárcájáról — Imrédy lesz az új magyar népszövegségi megbízott is

Budapestről jelentik: Popovics Sándor, a Magyar Nemzeti Bank kormányzója egészségi okokból lemondott állásáról és helyére Horthy kormányzó Imrédy Béla pénzügyminisztert nevezte ki, aki megelőzőleg lemondott pénzügyminiszteri méltóságáról. A változás oka, hogy a Nemzeti Bank élére aktív személyiséget kell állítani, minthogy Popovics már háromnegyed esztendeje beteg. A pénzügyminiszteri tárcát ideiglenesen Fabinyi jelenlegi magyar kereskedelemügyi miniszter veszi át. Imrédy Béla kormányzói minőségében is tagja lesz a minisztertanácsnak, ugyszintén képviselni fogja Magyarországot a mostani genfi népszövegségi tanácskozásokon. Külön hangsúlyozták, hogy a változás semmiképp sem jelenti a magyar pénzügyi politika alapelveinek megváltoztatását.

Popovics Sándor lemondásával kapcsolatosan a következő magyarázatot adták ki: Popovics bankkormányzó egészségi állapotára való tekintettel hónapokkal ezelőtt kifejezésre juttatta azt az óhaját, hogy a Nemzeti Bank vezetésétől visszavonulna. Az ország nehéz gazdasági helyzetére való tekintettel azonban szándékának megvalósí-

tását 1934. év végéig függőben tartotta a kormány kérésére. Miután azonban egészségi állapota továbbra sem engedi meg, hogy a bank vezetését a szokott energiával lássa el, véglegesen benyújtotta lemondását. Megújította azt a kérését, hogy az év elején történjen meg a leváltása. A kormány Popovics bejelentése után azt a javaslatot terjesztette a magyar kormányzó elé, hogy mentse fel Popovicsot eddigi hivatalától és Imrédy Bélát nevezze ki bankkormányzóvá. A pénzügyminiszteri tárcát egyelőre nem töltik be, hanem ideiglenesen Fabinyi miniszter kap megbízást a pénzügyminiszterium vezetésére. A pénzügyminiszterium adminisztratív irányítását Vargha Imre államtitkár, szabadságának tartamára pedig Jakab államtitkár végzi. Amikor a kormány ilyen megoldásra határozta el magát, szem előtt tartotta azt a célt, hogy a valutáris és a hitelpolitikai kontinuitás, továbbá az együttműködés, amely a pénzügyminiszterium és a Nemzeti Bank viszonyát eddig is jellemezte, hatályosan biztosítottassék a jövőre is. A kormányzó Popovicsnak teljes elismerését nyilvánította. míg Imrédynek meleg köszönetet mondott.

Aradi urileányok — belga előkelőségek kastélyában

Hogyan sikerült négy aradi urileánynak a legnagyobb krízis idején nagyszerű álláshoz jutni Belgiumban? — Kemény Vilma elmondja érdekes impresszióit az utról és a belga viszonyokról

Az Aradi Közlöny riportpályázatának második díjnyertes riportja

Egy aradi urileány bebizonyította, hogy még a mai krízis időkben, a leépítések korszakában is egzisztenciát lehet teremteni annak, aki nem retten vissza az eléje gördülő nehézségektől. Kemény Vilma aradi urileány, aki egy évvel ezelőtt még dr. Fuchs Albert ismert aradi ügyvéd irodájában dolgozott, egyike volt a vállalkozó szelleműeknek. S egyike volt azoknak, akiknek sikerült. Összesen négyen voltak, aradi urileányok, akik merész elhatározással itthagyták a kényelmes szülői otthonát és idegen földre indultak, hogy egzisztenciát teremtsenek maguknak. Mind a négyen ma előkelő kastélyok lakói, kényelmes, jól fizetett állással rendelkeznek és boldogan gondolnak arra az órára, amikor elhatározták magukat a bizonytalanra.

Nemrégiben érkezett haza Kemény Vilma, aki családi okok miatt hagyta el Belgiumot és ott szerzett nagyszerű állását. Akinek egyetlen célja az volt, hogy világot lásson, impressziókat gyűjtsön és bebizonyítsa, hogy egy mai leány egzisztenciát tud teremteni magának, ha akarateréje van.

— Clujon hallottam még — beszéli Kemény Vilma — egy ottani barátnőmtől, Apponi Margittól, hogy Belgiumban egyesület működik, amely magyar leányokat helyez el. Az egyesület katolikus jellegű és barátnőm útján érintkezésbe léptem a brüsszeli központtal, amelytől hamarosan kedvező válasz érkezett. Terveimbe egyik barátnőmet, Sauer Ellyt is beleavattam, aki elhatározta, hogy velem tart. A múlt év februárjában indultunk el Belgium felé.

Két aradi leány elindul az ismeretlenbe

— Utazásunk érdekes volt. Bécsbe például március elsején, a legnagyobb belpolitikai zavarok idején érkezünk meg. A Westbahnhofon egyetlen villanykörte égett, a peronon senki sem tartózkodott, az egész vasúti kocsiban ketten maradtunk, Sauer Ellyvel. Kölnben furcsa kalandunk akadt. Ott több órát várakoztunk és a vasúti vendéglőben vártunk a továbbindulásra. Éjfélután a vendéglőt nyolc-tíz éves gyermekek árasztották el. Hitler-féle propagandafüzeteiket árusították és oly erőszakkal léptek fel, hogy mindenki kénytelen volt venni. Mi nem voltunk erre hajlandók. S ezzel oly gyanusakká lettünk, hogy

elindulásunkig megfigyelés alá kerültünk.

Ki tudja, mit gondoltak kilétünkről...?

— Végre Brüsszelbe érkezünk — folytatta érdekes előadását az aradi urileány — itt az egyesületet kerestük fel. Az irodában több címet adtak nekünk, azzal keressük fel ezeket és biztosan kapunk állást. Szerencsénk volt, már az első cím sikert hozott. Van Zee-Broock ismert belga milliós családhoz kerültünk. A gazdag földbirtokos, akinek hatalmas szikvizgyára is van, alkalmazott bennünket. Nem maradtunk Brüsszelben, hamarosan kiköltöztünk a belga főváros közelében levő Néthenbe, ahol van Zee-Broock-éknak elegáns, feltűnően szép kétemeletes kastélyuk van. A kastély

örülési területen fekszik, nagy parkkal, kertesszel, személyzeti lakásokkal. Minden ragyogóan tiszta. A vadászutyák számára külön épület állott és külön személyzet gondozta az ebeket... a földbirtokos szenvedélyes vadász...

— A család tagjai rendkívül szívélyesen fogadtak. Közölték velünk, hogy nem lesz egyéb dolgunk, mint hogy a huszonnégy tagú személyzetre felügyeljünk és gondoskodjunk arról, hogy minden rendben menjen. A feladat könnyű volt. Már itthon tanultunk franciául, a földbirtokos azonban azt akarta, hogy tökéletesítsük magunkat a nyelvben és ezért utasítást adott arra, hogy esténként két órára egy nyelvtanár tanítson bennünket. Egy hónap alatt már nagyszerűen ment. Kényelmes, elegáns külön-szobákat kaptunk és minden tekintetben oly nagyszerűen elláttak bennünket, hogy a 2600 lejes fizetésünk csupán zsebnéznek számított. Megismerkedtünk a földbirtokos vejével, Van Overbeek-el, aki Bucuresztben volt belga konzul és jól ismerte az itthoni viszonyokat. Mondhatom, jól éreztük magunkat és szabad időkben nagyszerű kirándulásokat rendeztünk.

A megelégedett, boldog Belgium

— Rendkívül érdekes maga Néthe, amely mindössze 1600 lakosú község, de modern stílusú házakból áll. Láttam egy egyszerű építőmester házat, modern nyolcszobás lakása volt.

A legegyszerűbb földművesnek is négy-öt szobás lakása van,

vasalt nadrágban jár, elegáns nyakkendője van, míg a leányok és asszonyok a legdivatosabb ruhákban járnak. Majdnem minden háznál zongora, amelynél tudnak is játszani.

— A mi sikeres elhelyezkedésünk híre természetesen eljutott Aradra is — folytatta Kemény Vilma — s egyszerre husz-hároman jelenkeztek levélben. Mind szeretett volna kijönni. Ténylegesen azonban még ketten jöttek utánunk Aradról: Székely Ilus és Hilger Ilona. Róluk annyit tudok, hogy az egyesületnél megkapták a Vicomte de Thuit-család. Belgium egyik legrögösebb mágnás-családjának címét és sikerült ott elhelyezkedniük. A családnak két ága él, egyik Brüsszelben, a másik Párisban és így Székely Ilus a párisi ághoz ment, míg Hilger Ilona Brüsszelben maradt, ahol a család gyermekét német nyelvre tanítja. Ugy hallottam, mindketten megelégedettek az elért eredménnyel. Mindenesetre jól jártak, mert a De Thuit-család kastélyában az ország legelőbb neveinek viselői fordulnak meg, a nagynevű politikusoktól, miniszterektől kezdve lefelé...

— Milyen a belga élet?

— Nekünk nagyon tetszett. Mindenesetre érdekes, hogy még ma is a legizibb németgyűlölet uralkodik, de azért minden előkelő család németre taníttatja gyermekeit. Ezt elengedhetetlennek tartják. Emellett nyíltan „barbárok”-nak nevezik a németeket. A Van Zee-Broock-kastélyban is szereztem ebben az irányban tapasztalatokat. A háború alatt a né-

met csapatok a kastély nagyértékű könyvtárát is felgyújtották. Amikor a földbirtokos-család visszatért a kastélyba, az egész könyvtárból néhány, a parkban elszórt könyvmaradék maradt meg. Ezeket

a lapokat berámázták és még a mai napig is őrzik.

emlegetve a barbarizmust, amely a nagy könyvtárat elpusztította.

— A legérdekesebb kalandja?

— Olyan is volt, Majdnem áldozatul estem neki. Brüsszelben voltam és a királyi palota előtt sétáltam. Amint átmentem a kocsiúton, egy rohadó autó majdnem elgázolt. Az elegáns sportkocsit nő vezette, aki mellett egy fiatalember ült. Egyszerre a nő elengedte a volánt, összezúcolóztak. Az utolsó pillanatban sikerült félreugranom. S a közeli közlekedési rendőr elnézően mosolygott...

Még sokat mesél Belgiumról Kemény Vilma, akit családi körülmények parancsoltak haza néhány hónap múlva a nétheni paradicsomból, ahol két vállalkozószellemű urileánynak sikerült bebizonyítania, hogy egy kis akaterő és egy kis vállalkozószellem minden akadályt legyőz.

Vámos Böske.

Színház — Irodalom — Művészet

Vasa Prihoda a Kulturpalotában

Bundákba burkolózva dideregtek a koncertteremben az estélyiruhás hölgyek az impresszarió mulasztásai miatt

Hét éve hallottuk a páratlan Prihoda hegedűjének gyönyörű csillogású hangját utóljára fölcsendülni Aradon. A fiatal művész ragyogó, fölényesen átszellemlőt játékát még mindig ott vibrál az emlékeinkben. Ma éppen úgy kiérezzük most is hegedűjátékából a lendület lávaszerűen ömlő fiatalos hódítását, mint évekkel ezelőtt, virtuóz technikája még csak szédületesen bontakozott ki és mindezek felül egészen tisztán ivelt fel előttünk az az izmos, nagy átfogó, muzsikuss stílus, amely olyan férfisan, kiforrottan és művészi tudja kifejezni a négy húrton a költői szándékok nagy hullámzásait.

Prihoda művészete mindjobban csiszolódik az idők, a művész élményeinek és megéléseinek folyamán; technikáját, megoldásait, játékát nem lehet ma más művészével összehasonlítani és hegedűjátékát jelenleg egy olyan csudálatosan gazdag lelkület diktálja, amely sajátos kitéréseiben és elragadó indulataiban páratlan a maga nemében. Persze Paganini fekszik neki legjobban: a bravuros, szinte szemfényvesztő produkciók, amelyek az egykori órángós hegedűs örökösévé avatják őt különösen a bal kéz pizzikátoival kísért dallam játékában. A D hur hangverseny romantikája úgy érvényesült általa, mint ahogy Paganinival, aki itt a virtuozitást mint varázsszó, tüneményes jelenséget teszi a szerzemény központjába. Gazdag és színes fantáziával előadott és technikailag nagyszerűen megoldott teljesítmény volt Tarini „Ördögtrillája”. Bach A-moll fugáját Prihoda költői elmélyedéssel és áhitatos odaadással játszotta és nagyvonalúan, stílusban előkelően, szinte monumentálisan hallottuk Franck Caesar A-dur sonátáját. A Smetana-szám romantikája egyénien karakterisztikus produkció volt, a melódikus invenció szabadon ivelő lendülettel tört elő a művész hegedűjéből és intim melegséget tükrözött vissza.

A szépen megtelt ház, az igazi muzsikára már nagyon kiéhezett közönség lelkesen ünnepelte minden száma után a világhírű kiváló hegedűművészt, aki nem fukarkodott a ráadásokkal. Kísérője Otto Graf, maga is jeles muzsikuss, simulékonyan és elmélyedéssel festette alá Prihoda emlékeztető nagyszerű koncertszámait. (—W.—)

A hangversenynek azonban egy diszharmonikus és kellemetlenül ható körülménye volt az, hogy a koncert rendezője, a hegedűművész romániai impresszáriója nem gondoskodott a terem tökéletes átfűtéséről. Az elegáns estélyiruhákban felvonuló urihölgyek nagyrésze már a koncert elején annyira átfázott, hogy bundákat voltak kénytelenek behozatni a gardéroból. Sőt egynéhány hölgy a szünetben a terem fűtetlensége miatt — egészsége érdekében, — otthagya a hangversenyt. A impresszáriónak ez a nemtörődomsége könnyen maga után vonhatja azt a következményt, hogy Aradnak zeneértő és művészetkedvelő közönsége az általa rendezett hangversenyektől a jövőben távollartja magát.

CSAK

ZERDIK rádiót

vegyen, mert az tökéletes.

Romániai vezérképviselőt:

5352

WEISZ & CO., Arad, Bulev. Reg. Maria 11

Grandiózus keretek között ünnepelte Arad társadalma a Gyermek- kórház negyedszázados jubileumát

Az alapító báró Neuman- és báró Andrányi-családok képviselői a város díszgyűlésén — A hivatalos hatóságok képviselőinek elismerése és további támogatása

Gyermekművészek nívós estélye a beteg gyermekek javára

Ünnepi napja volt vasárnap Aradnak. A város polgársága — felekezetre és nemzetiségre való különbség nélkül — két nemes lélek emlékének áldozott, akik anyagi támogatásukkal lehetővé tették, hogy Aradon az ország legmodernebb gyermekkórháza épüljön fel és ez a kiválóan vezetett intézmény a gyermekek ezreinek nyújtson fájdalmaikra, betegségeikre enyhülést és gyógyulást.

Délben tizenkét órakor díszgyűlést tartottak a városháza nagytermében, este pedig műsoros esttel a színházban ünnepelték meg huszonötödik születésnapjukat. A díszgyűlésen, mint a műsoros esten Arad társadalmának színe-java megjelent. A pódiumon lévő asztalnál dr. Comsa Gergely, Arad görögkeleti püspöke foglalt helyet, tőle balra ültek az elnöklő Ursu János dr., városi interimár-bizottsági elnök, báró Andrányi Lajos az egyik alapító család képviselőjében, dr. Radu Cornel, a gyermekkórház igazgató-főorvosa, jobbra pedig dr. Bejan Romulus rendőrkesztor a szabadságon levő Groza János dr. prefektus képviselőjében, dr. Moldovan János kórházi főorvos az egészségügyi minisztérium megbízásából és báró Neuman Ede a másik alapító család képviselőjében. A báró Neuman-család részéről megjelent még a díszgyűlésen báró Neuman Alfrédné és báró Neuman Ferenc.

A polgármester fogadalmá

A díszgyűlést Ursu János dr. nyitotta meg aki mindenekelőtt az elhunyt alapítókról emlékezett meg a kegyelet szavaival.

— Ezer és ezer gyermek talál az aradi gyermekkórházban gyógyulást — mondta Ursu János dr. — *ezer és ezer gyermeket mentett meg az alapítók gesztusa az életnek.* Mi lehet szebb feladat, mint egy olyan intézménynek alapjait megvetni, amely a gyermekekről, az ifjuságról, a jövőről gondoskodik? Meg kell emlékeznünk azokról a tudós orvosokról is, akik a negyedszázad során önfeláldozóan működtek ennek az intézménynek keretében. Büszkén emlékezünk meg arról, hogy a gyermekkórház élén jelenleg egy valóságos apostol: dr. Radu Cornel áll. *Nagy mértékben az ő munkásságának köszönhető, hogy ma az aradi gyermekkórház az első az ország hasonló intézményei között. A város nevében ünnepelven kijelentem, hogy erőnkhez mérten továbbra is mindig azon leszünk, hogy anyagiakkal is elősegíthessük a kórház fejlődését.* Mielőtt

Agyhártyagyulladás kapott Jan Kiepura, de állapota már javulni kezd

Bécsből jelentik: Jan Kiepura súlyos állapotban fekszik a lengyelországi Krumicában levő villájában. Mint ismeretes, ugyanis a kiváló operacénes ezen a lengyel téli sporthelyen nemrég egy fényesen berendezett villát építtetett magának. Néhány nap előtt Kiepura agyhártyagyulladást kapott és állapota vasárnap aggasztóra fordult és telefonon hívtak el hozzá egy ismert nevű egyetemi tanárt, Jan Kiepura 10 nappal ezelőtt Bécsben halt meg, ahol az Operaházban lelkesen ünnepelték és a nagy művész az uccán, ahol szintén óvációt rendeztek mellette, szintén elénekelt néhány dalt.

Krakóból jelentik, hogy Kiepura állapotában javulás állott be. A Bécsből megérkezett egyetemi tanárnak sikerült a homloküregeben keletkezett gúnyt megállítani.

beszédemet befejezném, ismételtelen köszönetet kell hogy mondjak a báró Neuman- és báró Andrányi-családoknak a gyermekkórház alapításáért, azért a cselekedetükért, amellyel évtizedekre követendő példát mutattak Arad polgárságának áldozatkészségből és nemeslelkűségéből.

Dr. Bejan Romulus rendőrkesztor, mint a megyei prefektus helyettese szólalt fel ezután és többek között a következőket mondta:

— Amikor az aradi gyermekkórház fennállásának huszonötödik születésnapját üljük, mindenekelőtt a hála és az elismerés szavaival kell megemlékeznünk azokról, akik ezt az intézményt alapították: a báró Neuman- és báró Andrányi családokról. A megye szabadságon levő prefektusának képviselőjében jelentem meg itt és ilyen minőségemben meg kell emlékeznem arról, hogy a megye egészségügyének szempontjából mily nagy fontossággal bír az aradi gyermekkórház, különösen a jelenlegi időkben, amikor egyik legsúlyosabb problémánkat a gyermekhalandóság képezi.

A következő felszólaló dr. Moldovan János volt.

— Az egészségügyi minisztérium megbízásából — mondta — fejezem ki úgy a minisztérium, mint a tisziszorai egészségügyi vezérfelügyelőség hálaát az alapító családok, valamint Aradvárosra iránt, amellyel a gyermekkórház fenntartásáról gondoskodik.

Ezután Radu Cornel dr. emelkedett szólásra és a gyermekkórház alapításának történetét ismertette. Elmondotta, hogy 1905-ben a Fehér Kereszt Egyesület vetette fel a kórház megalapításának gondolatát. Az egyesület azonban nem rendelkezett a szükséges anyagiakkal és id. báró Neuman Adolf ekkor — emellett, hogy maga is nagy propagandát fejtett ki az intézmény megalapítása érdekében és ezzel a mozgalomnak jelentős erkölcsi támogatást nyújtott — *hatvan ezer aranykoronát ajánlott fel az aradi gyermekkórház megalapításának céljaira.* Ugyancsak ő járt közbe, hogy a város szintén támogassa anyagilag az intézmény megvalósulását. A város ekkor felajánlotta a kórház jelenlegi telekét, de csak azzal a feltétellel, ha legkésőbb három éven belül a Fehér Kereszt megkezdi az építkezést. Az ehhez szükséges összeg még nem volt együtt és már-már úgy látszott, hogy a szép terv clé leközvetlenül akadályok gördülnek, amikor báró Andrányi Károly — akit egy a családiban bekövetkezett tragikus esemény: fiának halála rendkívül megrendített — *kétszáz ezer koronát adományozott a gyermekkórház céljaira.* Így épült fel az intézmény, amely 1910. január 3-án megkezdte működését. Amikor az építkezés megindult, annak irányításába bekapcsolódott ifj. báró Neuman Adolf is, aki Bécsbe utazott, az ottani gyermekkórházat tanulmányozta és a bécsi kórház mintája alapján *épült fel az aradi gyermekkórház ragály-osztálya, amely üvegtalakkal határolt tülkéiről nevezetes.* A két alapítvány 1920-ban egyesült és a kórház Mária királyné kívánságára — a korán elhunyt királyi herceg neve után — a „Principele Mircea” nevet kapta.

— Az elmúlt 25 esztendő alatt — mondta Radu Cornel dr. — *23.060 gyermek tekiadt az aradi gyermekkórházban és 36 ezer gyermek részesült kezelésben a kórház ingyenes rendezésében. Így tehát közel 60 ezer gyermeket gyógyítottak meg a kórházban.* 1930-ban a dr. Pop-Cicio Istvánné elnöklötte alatt működő Román Nők Egyesülete kvarz-apparátusokat ajándékozott a kórháznak. Az alapítók kíván-

sága szerint a kórház a város tulajdonába ment át és annak kiadásairól jelenleg is a város gondoskodik.

Radu Cornel dr. elismerő szavakkal emlékezett meg a gyermekkórház régi igazgató-főorvosairól és főorvosairól: dr. Visky Pálról, dr. Posgay Istvánról, dr. Robescu Pompiliusról, dr. Virgil Protopopescuról, Catineanu Ervin dr.-ról, dr. Lukáts Jenőről. Végül megejeltette, hogy *fel akarják állítani a kórház csecsemő-osztályát és ennek céljaira a város vezetősége már meg is szavazott egy alapot.* Ugyancsak erre a célra fordítják a vasárnap esti ünnepség tiszta jövedelmét. Beszédét az alapítókról való kegyeletes megemlékezéssel fejezte be.

Utána báró Andrányi Lajos szólalt fel és a következőket mondotta:

— Mint az egyik alapító fia, örömmel és meghatott lélekkel veszek részt ezen az ünnepségen. Első szavam a köszöneté és az elismerése azon orvosok iránt, akik az aradi gyermekkórházban működtek és az alapítók ideális elgondolását valóra váltották. Elsősorban Radu Cornel dr.-ról kell megemlékeznem. A kórházat ő emelte a mai nivóra és az ő neve szorosan összefügg ennek az intézménynek fejlődésével. A város jelenlévő képviselőjét, Ursu János dr.-t arra kérem, hogy hassen oda, hogy a város a jövőben se legyen szűkebbül a gyermekkórházzal szemben. Adja Isten, hogy ez az intézmény az eljövendő évtizedekben is egyre fejlődjön a város és megye lakosságának javára.

Az alapító-család nevében

A következő felszólaló báró Neuman Ede volt.

— Az aradi gyermekkórház huszonötödik multja, — úgy érzem, — hogy minden aradi polgár lelkét büszkeséggel tölti el. Mint az egyik alapító család tagja, őszinte köszönetet fejezem ki mindazoknak az orvosoknak, akik az elmúlt negyedszázad alatt az aradi gyermekkórházban működtek, ott álltak a lázas gyermekek ágvai mellett, fájdalmaikat enyhítették és odaadó munkásságukkal ezer és ezer gyermeket adtak vissza az életnek, az aggodó és szeretet szülőknél. Az alapítók nemes elgondolását az ő munkájuk váltotta valósággá. Köszönetet mondok Radu Cornel dr. igazgató-főorvos urnak, akinek vezetése alatt az intézmény nagy léptekkel haladt előre a fejlődés útján és köszönetemet fejezem ki Aradváros mindenkori vezetőségeinek is, amelyek mindig átlátták a gyermekkórház létének fontosságát és esztendőről-esztendőre segítették az intézményt. Az egyik alapító család nevében tiszta szívemből kívánom, hogy az aradi gyermekkórház tovább fejlődjék és továbbra is maradjon annak az intézménynek, amelyre Arad és a megye büszke lehet.

Ursu János dr. zárószavai után az egybegyűlték autókön és autobuszokon a gyermekkórházba hajtottak és meglátogatták annak kórtermeit.

(Tudósításunk folytatása a 7-ik oldalon.)

CENTRAL: d. u. 5, 7¹/₄ és 9¹/₄ órakor
Zilahy Irén

első németül beszélő zenés vígjátéka

Egy bolondos éjszaka

SELECT: d. u. 5, 7¹/₄ és 9¹/₄ órakor

Tarzan, a félelmetes

Főszereplője az olimpiai uszóbajnok

BUSTER CRABBE

Nagyobb és izgalmasabb mint minden eddigi dzsungelfilm! (Diákoknak engedélyezve).

Jön: Tavasz a téiben.

Szines Silly Symphonies és Mickey Mouse telje: premiersorozat!

Jön: EGY KERINGŐ ... ÉRTED

(Ein Walzer für dich.) Gyönyörű muzsikája énekes film főszereplője Louis Graueur, a világ-hírű tenorista.

HIREK

Magyar mérnök

Építi az angol légiflotta félelmetes helikopterét

Londonból jelentik: Az angol repülőgép-konstruktőrök hivatalos szervezetének, a Society of British Aircraft Constructors-nak januári közlönye érdekes hírt hoz. Beszámol arról, hogy a blackburni angol állami repülőgépgyárban új helikopter-repülőgép készül. A s both Oszkár, az ismert magyar mérnök tervei alapján és személyes vezetése alatt. A helikopter problémája már régi, de eddig még nem sikerült tökéletesen megoldani.

Azt a gépet nevezik helikopternek, amely a földről függőlegesen, minden nekifutás nélkül, azonnal fel tud emelkedni a levegőbe és hasonló módon tud leszállni. Az Asboth-féle helikopter lényege két légszár, melyeket motor hajt és amelyek egymással ellenkező irányban forognak. Van ezenkívül egy harmadik légszárja is, amely a vízszintes irányú repülést biztosítja. A gépnek nincsenek kerekei, mert hiszen úgy kell a levegőbe emelkednie, hogy a földön semmiféle mozgást ne végezzen. Asboth kétszemélyes gépet tervez, mely óránként 175 kilométeres sebességgel tud haladni és 3050 méter magasságba emelkedik. Tízennégy évvel ezelőtt az angol légügyi minisztérium 20.000 font pályadíjat tűzött ki a helyből felszálló repülőgép megkonstruálójá számára, a pályázat azonban mindeddig eredménytelen maradt.

Asboth az év elején megkezdi próbarepüléseit a géppel. Ha sikerül megoldani a helikopter problémáját, lehetővé válik, hogy ezen a repülőgépeken kérékből, háztetőről, minden nehézség nélkül magasba emelkedjenek és bárhol leszállhassanak. Háború esetén megdöbbentő erejű új hadigépet fog jelenteni a helikopter.

— **IDŐPROGNÓZIS:** A hideg fokozódik, élénk délkeleti szél, több helyen havazás, kivált nyugaton és délen.

— **Arat a „jehér halál”** Zürichből jelentik: Négy olasz turista St. Moritz környékén sűrűre indult. A turisták hóviharba kerültek és a felkutatásukra küldött mentőosztag kettőt közülük holtan talált meg. A mentőosztagnak a másik két turistát ezideig nem sikerült megtalálniok.

— **Udvari vadászat készül Chisinau-Crisen.** A közeli napokban ismét udvari vadászat lesz Arad megye királyi vadászterületén. Értesüléseink szerint e hét közepén az uralkodó diszes meghívott vendégsereg élén érkezik Aradra, hogy az udvari vonaton azonnal tovább utazzék Székudvar felé. Az udvari vadászat időtartamát három napra tervezik.

— **Román-magyar kereskedelmi tárgyalások** Bécsben. Bucurestiből jelentik: Manolescu Strunga Bécsbe utazott, hogy az itt folyó román-magyar kereskedelmi tárgyalásokat irányítsa. A magyar tárgyalóbizottság élén Nickl meghatalmazott miniszter áll.

— **BÉKE-GARNITURA KÉSZÜL A JUGOSZLÁV DIPLOMÁCIAI KARBAN.** Londonból jelentik: A Daily Mail belgrádi jelentése szerint a jugoszláv diplomáciai karban a közeljövőben fontos változások állnak be. Ez arra vall, hogy Pál régensherceg érvényesíti azt a szándékát, hogy véget vessenek a régi, Olaszországgal és Magyarországgal szembeni ellenségeskedésnek. A budapesti jugoszláv követet leváltották és helyére Petrovics Velkót nevezték ki, aki már régóta tanácsolja a jugoszláv-magyar viszony megjavítását. Olaszország is békeállomány-ségének adta tanujelét és belgrádi követét ki-cserélte.

— **Eckhardt magyar népszövetségi megbízott Genfben utazott.** Genfből jelentik: Eckhardt magyar népszövetségi megbízott ma Genfben utazott és magával vitte a marseille-i merénylet ügyében Magyarországon lefolytatott vizsgálat iratait. A marseille-i merénylet ügyében Magyarországon lefolytatott vizsgálat befejezést nyert. A vizsgálat eredményeképpen 5 köztisztviselőt megbüntettek, akik közül egyesek az utlevél-osztályon teljesítenek szolgálatot.

— **Merénylet híre Starhemberg ellen.** Bécsből jelentik: Illetékes helyen cáfolják azt a hírt, mint-ha Starhemberg herceg ellen merényletet kíséreltek volna meg. Egy Heimwehr-autóra, amelyben két tisztült. Stadlauban köveket dobáltak. Az autó utasai azonban nem sérültek meg.

— **E HÉT VÉGÉN SZÜNIK MEG AZ ELŐZETES SAJTÓ-CENZURA.** Bucurestiből jelentik: A „Tempo” jelentése szerint a cenzura nem fog teljesen megszűnni, hanem megmarad az a szolgálati ága, amely továbbra is ellenőrzi az újságokban megjelenő cikkeket és a külföldi sajtótermékeket. Szerdán tartják meg a lapok igazgatóival az első értekezletet, amelynek lezajlása után az előzetes cenzurát megszüntetik.

— **Megbukott a belgrádi polgármester.** Belgrádból jelentik: A régensstanács váratlanul elmozdította állásától Belgrád polgármesterét és teljesen újalakította a főváros képviselő testületét. Az új képviselő testület ezentúl 72 tagból áll. Új polgármesterré a régensstanács Ilics Vlada textilgyárost nevezte ki, aki sportkörökben is ismert személyiség, mert nagy versenyistállója van.

— **Magyar hajóstiszt halálos szerencsétlensége Brailaban.** Brailából jelentik: Halálos szerencsétlenség érte a brailai kikötőben horgonyzó „Kelet” nevű magyar hajó egyik tisztjét. Erdős Károly hajóstiszt tegnap este több társával a városban tartózkodott, ahonnan a késő éjszakai órákban tértek vissza. Miközben a „Kelet” felé eveztek, a csónakból Erdős Károly a vízbe esett és néhány pillanat múlva megfulladt. Holttestét eddig még nem találták meg.

Álarcos bál

a Sing-Sing-fegyházban

A híres amerikai börtön, a Sing-Sing fegyház igazgatója mindazon jóviseletű rabok részére, akik egy év óta egyetlen esetben sem vétettek a fegyház szabályai ellen, álarcos bált engedélyezett. A bál egy kiüritett munkateremben volt — óriási sikerrel. Nők természetesen nem vehettek részt a vígdozásban, de a fegyencek sajátkezüleg varrott női ruhákban, kitűnően maszkirozva, teljes illúziót keltek. Legnagyobb sikere egy 20 évre elítélt feleség-nyilkosnak volt, aki élethiúlen maszkirozta ki magát a fegyház paniává, úgy, hogy az ugyan-csak jelenlévő „valóditól” még az őslakók sem tudták megkülönböztetni. Megnyerte az első díjat, amely a fegyencek szemében nem volt lekecsinylendő. A győztes 20 darab cigarettát kapott a fegyház igazgatójától, amit elszívhatott a cellájában, társainak legnagyobb irigységére.

— **Korcsolyázik a Szovjet Moszkvából** jelentik: A Szovjet-Unióban rendkívül erősen elterjedt a korcsolyázás sportja Karácsony előtt 1.187 000 pár korcsolyát dobtak a piacra az orosz állami üzemek, de ez alig tudja kielégíteni a jégre vágyó oroszok szükségleteit.

— **MEGGÁTOLTA A NAGY HIDEG A SZOVIET ISTENTAGADÓKNAK GARÁZDALKODÁSÁT.** Moszkvából jelentik: Oroszországban igen nagy a hideg. Moszkvában 33 fokot és Celiavinszkban 45 fokot hideget mértek. A nagy hideg megzavarta az istentagadó szövetségnek az orosz karácsony ellen rendezendő felvonulását. A tüntetések legtöbb helyen elmaradtak és így néhány templomban, amelyek még tovább is nyitva maradtak, megmenthették az éjszakai karácsonyi istentiszteleteket.

— **Agyvértdúlás, szívizomgégés, nehéz légzés, félelemérzet, idegesség, fejfájás, lehangolt-ság, álmatlanság, gyengeségi állapotok, munkaképtelenség a rendkívül enyhén ható természetes „Ferenc József” keserűvíz használatát által igen sokszor gyorsan megszüntethetők.** Tudományos megállapítások megerősítik, hogy a Ferenc József víz a makacs székszorulás és az emésztőcsatornán át történő mérgeződés mindenféle jelenségénél — öregnek és fiatalnak — a legjobb szolgálatot teszi.

— **Czárán Gyula emlékünnepe.** A Societatea Carpatina Ardeleana aradi osztálya védnökének, a híres barlangkutató és geológus; seprősi Czárán Gyula halálának évfordulójakor, t. hó 9-én, este fél 8 órai kezdettel hivatalos helyiségében emlékünnepet tart, melyet társasvacsora követ. A társasvacsorára kedd estig a Sándor Iván-féle sorsjegyjárodában lehet jelentkezni. Tagok által bevezetett vendégek úgy az emlékünnepe, mint a társasvacsorán részt vehetnek.

Feltűnéstkelő személyi változások a bánsági kerületi postaigazgatóság vezetésében

A bánsági kerületi postaigazgatóság vezetésében rövid időn belül immár másodszer rendelték el változást. Néhány hét előtt Golumbovici Viktor kerületi postaigazgatót felmentették állásától, mert ellene a vezérigazgatósághoz feljelentés érkezett, hogy a lakásán titkos rádióadó állomás létezik. Hamarosan kiderült, hogy csak a postaigazgató rádiótechnikus fiának kísérleteiről van szó és Golumbovici Viktort, újból visszahelyezték állásába.

Kiderült azonban, hogy ezzel az ügy még nem intéződött el véglegesen. Egészen váratlanul újabb intézkedés érkezett most a fővárosból a posta vezérigazgatóság részéről Timisoarára. Eszerint Golumbovici kerületi postaigazgatót állásától felmentették, illetve Bucurestibe helyezték át, a kerületi postaigazgatóság vezetésére pedig Ursulescu Lucian, az országos postautalvány-ellenőrzési hivatal főnöke nyert megbízatást. Ursulescu Lucian már Golumbovici első felmentése idején is vezette a postaigazgatóságot. A távirati rendelkezés vétele után azonban nem vehette át nyomban a postaigazgatóság vezetését, mert Golumbovici Viktor igazgató akkor a fővárosban tartózkodott.

A vezérigazgatóság intézkedése más személyi változásokat is rendelt el. Így elrendelte Spirescu főpostai hivatalfőnök, továbbá Negoita és Baltatescu főellenőrök, valamint Rafael vasúti postai hivatalfőnök leváltását, ezenkívül Bolugea postaigazgatósági titkárnak fegyelmi bíróság elé való állítását.

Hogy mi ezeknek a személyi változásoknak voltaképpen oka, azt egyelőre hivatalos titokként kezelik. Tény az, hogy Petrescu vezérigazgatósági felügyelő tizennégy napon keresztül tartózkodott Timisoarán és a kerületi postaigazgatóságnál vizsgálatot tartott. Valószínű, hogy a vizsgálat az elrendelt személyi változásokkal összefüggésben áll.

Trónvesztés veszedelme

fenyegeti az albán királyt

Athénből jelentik: Albániában a forradalmi mozgalom erősödött. Az albán kormány hivatalosan cáfolja a forradalom híreit, amely ennek ellenére erősen tartja magát. Az athéni lapok arról tudnak, hogy a tisztikar jelentős része átpártolt a királyellenes forradalmi csoportokhoz. Tudni vélik, hogy a helyőrség is csatlakozott ezekhez a mozgalmakhoz és százával tartóztatják le a tekintélyes tiranai polgárokat. Állítólag bombamerényletet követtek el a királyi palota ellen, mely alkalommal Achmed Zogu is megsérült volna. A kegyetlen hidegre való tekintettel a kormánycsapatok képtelenek megfelelő eréllyel fellépni a felkelők ellen.

Egy jelentés arról számol be, hogy Achmed Zogu albán király megszökött Tiranából. Az „Akropolis” írja, hogy Achmed Zogu és családja Durrazóban vária a felkelés további fejleményeit és egy repülőgép áll rendelkezésére, hogy az esetleges visszavonulás útját fedezze. Általában az a hír terjedt el, hogy Középalbánia a felkelők kezében van. A király utolsó kísérletképpen tárgyalásokat kezdett és a legszélesebb körű amnesztiát helyezte kilátásba a rend helyreállítása esetén. A felkelők ezt az ajánlatot visszautasították, sőt a király küldöttét letartóztatták.

— **Halálozások.** Josif Angelina volt aradul-noui főszolgabíró hosszas szenvedés után hétfőn reggel elhunyt. Az egykori főszolgabíró 61 éves korában halt meg agyhüdés következtében és elhunytát kiterjedt, előkelő rokonság gyászolja.

A messzi Amerikában, Bridgeportban hunyt el 49 éves korában Rácz József butorkereskedő, aki 25 esztendővel ezelőtt Aradról származott ki Amerikába. Korai halálát özvegyén és árváin kívül Aradon apósa és anyósa, Gecsei István ácsmester és neje, született Fäger Rozália, rajtuk kívül pedig a rokon Király-, Borsl- és Rácz-családok gyászolják.

— **A Svábhegyi szanatórium a legtökéletesebb gyógyszálloda.** Gondoskodik a betegek kísértőinek szórakoztatásáról. Kellemes társas élet, si, ródlí, bridge, színház, koncert, stb. stb.

— **Tokiói látogatásra készül az új mandzsu császár.** Tokióból jelentik: A Rador hivatalosan jelenti, hogy Pu-Yi, a mandzsu császár április hónapban hivatalos látogatást tesz a japán mikádó udvarában.

— **Ma az alanti gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:**

ANGEL: Piata Catedralei.
OMESCU: Boulevardul Regina Maria.
KESZTENBAUM: Str. Ghibu Birta.

LEGUJABB

Laval és Mussolini nyilatkoznak a római francia-olasz egyezményről

— A hivatalos kommuniké szövege —
Éjfel 2 órakor érkezett tudósításunk

Az olasz-francia megegyezés aláírásáról a következő hivatalos kommuniké adták ki:
„Az olasz miniszterelnök és a francia külügyminiszter befejezték tanácskozásukat és aláírták a két ország között létrejött megegyezést. Az egyezmény a két ország afrikai érdekeire vonatkozó szerződés és

egy olyan egyezményt foglal magában, amely megállapítja a két kormány nézetének azonosságát a középeurópai vonatkozású kérdésekben.

Megállapítja az egyezmény a két kormány nézetének azonosságát arra vonatkozólag, hogy a középeurópai kérdés megoldása érdekében többoldalu megegyezésre van szükség. Megállapítja továbbá az egyezmény azt is, hogy az általuk leszövegelt véleményt a lehető legsűrűbben az érdekelt államok elé terjesztik. A többoldalu megállapodások létrejöttéig a jelenlegi megegyezés szellemében együtt veszik vizsgálat alá azokat a rendszabályokat, amelyeket későbbi esetleges helyzetek megkívánhatnak.

Mussolini és Laval az egyezmény aláírása után a Palazzo Venezianóban fogadták a francia és az olasz sajtó képviselőit. Először Mussolini nyilatkozott és többek között a következőket mondta:

— Tárgyalásaink folyamán két kérdéscsoportot vitattunk meg. Az első a szorosan vett francia-olasz kérdésekre vonatkozott, míg a második az általános európai, az egész világot érdeklő kérdéseket ölelte fel. Nem lett volna tökéletes és tartós az egyezmény, ha az általános kérdéseket megoldva, megoldatlanul maradtak volna a főlegben levő olasz-francia kérdések, mint ahogy elégtelen lett volna, ha csak az utóbbiak megoldására kerül sor. Célunkat elértük. Hosszu és kényes előkészítő munkára volt szükség, de valóban szükség is volt.

A diplomáciának nem az a feladata, hogy megkeresse és megvalósítsa a szükséges egyensúly megbontását,

hanem akkor végez eredményes és hasznos munkát, ha a népek közötti barátságot elősegíti. A jelen esetben pedig ez történt és mi aláírhattuk az ebben a szellemben létrejött meg-

MOULIN ROUGE

állapodást. Megállapítottuk a lehető eseményekre vonatkozó közös francia-olasz magartartást. Ez pedig nagyon fontos. Amint Laval mondta:

a francia-olasz megegyezésnek nincs éle senki ellen sem.

Megegyezés olyan tényeken és tapasztalatokon alapul, hogy kitágítja majd az európai élet látkörét és remélhetőleg kijuthatunk abból a szorultságból, amelyben a népek vergődnek. Nem szabad azt

Arad legrégebbi magángyógyintézete

Therapia Szanatorium

Str. Iosif Vulcan 8.

Teljesen átalakítva, modernizálva, minden kényelem hideg-meleg víz, központi fűtés.

Napi ellátási díj klinikai osztályon 120 lei.

Olcsó pangsalo árak műtétknél és szülésknél.

TELEFON 5-32. 5285

hinnünk, hogy most már minden megtörtént és semmi sincs hátra. Nem. A barátságot ápolni kell. Kötelességem megemlékezni Laval tiszta eszéről, jó tárgyaló módszeréről. Szívesen vitatkozom az ilyen emberrel. Hánytatott ifjuságunkban közös a jellemvonás. A megpróbáltatások esztendeje a francia-olasz megegyezés szerencsés jegyében kezdődik. Dolgozunk kell intelligensen és okosan, hogy megadhassuk a világnak azt amit tőlünk vár.

Ezután Laval nyilatkozott a következőkben:
— A tárgyalások, amelyeket lefolytattunk, pozitív eredményre vezettek. Nem csatlakoztunk reményeinkben és aláírtuk a megegyezést. Azáltal, hogy rendeztük a francia-olasz kapcsolatokat, megkönnyítettük a baráti politika lehetőségét. Nem áldoztunk fel lényeges érdekeket, de

kiküszöböltük azokat az akadályokat, amelyek megakadályozták a két ország közötti együttműködést. Összhangba sikerült hozni

Gyermekek — a gyermekekért!

Nagysikerű estély az aradi Gyermekekórház alapjai javára a Városi Színházban

Az esti tünepséget, — amelyen gyermekek játszottak, dolgoztak a gyermekekért, mert hiszen a tiszta jövedelem a gyermekekórház alapjait szolgálta, — Radu Cornel dr. nyitotta meg, majd pedig a Városi Zenede zenekara, Medveczky Margit kitűnő vezénylete mellett. Händel: „Largo” című művét adta elő. A gyermek-zenekar még kétszer szerepelt és mindannyiszor a közönség őszinte elismerése fogadta úgy a lelkes és tehetséges fiatal zenészeket, mint vezetőjüket: Medveczky Margitot. A Ghiba Birta leánygimnázium növendékei, a tehetséges Zsigmond Mártával az élen, kozáktáncot roptak, majd pedig Rényi Józsa tanítványa, az alig tizenöt éves Róth Adrienne adott elő valóban művészi és lélekkel négy zongoraszámot. Különösen Bartók Béla román dalaival aratott sikert. Ernest Sándor, aki Lalo „Symphonie espagnole” című művét játszotta hegedűn, kiforrott művész. Az előadás kiemelkedő eseménye az Éghy Ghyssa tánc csoport drámája volt. Éghy Ghyssa a gyermekekórház jubileuma alkalmából e témakörbe illő remek koreográfiát komponált. A kompozíció a gyermek élet-halál küzdelmének érzékeltetése volt. A szenvedő gyermek lázalmait álarcos víziók dekoratív csoportja fejezte ki. Drámai erővel hatott az „Élet és Halál küzdelme” a gyermekért, míg végül is a jelenet az Élet győzelmének apoteozisában nyert befejezést. Táncos Duci lüktető erővel, temperamentummal alakította az Életet, Berger Lulu hidegen, csordátos ritmussal, előkelően, dermesztően a kegyetlen halált. (Kosztümje külön élmény volt.) Szalai Gitti a caritást, a jóságot nagyon sok szívvel, művészi átérzéssel és grációzitással érzékeltette az ápolónő alakításában. Minden mozdulata művészi volt. Lovita Titu a beteg gyermeket nagyszerű átérzéssel táncolta meg. Tökéletes élményt nyújtott Weitzen Éva és Stiaszny Lita, hol akrobatikus mutatványokkal, hol a fájdalom kifejezésével keltettek csodálatot. Gartner Erza, Haás Márta, Kreiszy Manyi, Ioano-

MOULIN ROUGE

rativ csoportja fejezte ki. Drámai erővel hatott az „Élet és Halál küzdelme” a gyermekért, míg végül is a jelenet az Élet győzelmének apoteozisában nyert befejezést. Táncos Duci lüktető erővel, temperamentummal alakította az Életet, Berger Lulu hidegen, csordátos ritmussal, előkelően, dermesztően a kegyetlen halált. (Kosztümje külön élmény volt.) Szalai Gitti a caritást, a jóságot nagyon sok szívvel, művészi átérzéssel és grációzitással érzékeltette az ápolónő alakításában. Minden mozdulata művészi volt. Lovita Titu a beteg gyermeket nagyszerű átérzéssel táncolta meg. Tökéletes élményt nyújtott Weitzen Éva és Stiaszny Lita, hol akrobatikus mutatványokkal, hol a fájdalom kifejezésével keltettek csodálatot. Gartner Erza, Haás Márta, Kreiszy Manyi, Ioano-

Modern háló- és ebédlő butorokat a legjobb kivitelben kedvező áron vásárolhat:
BUTORÖZLET Str. Braucovioi 1. (v. Földes-palota)
Butorüzem: C. Seguna 184. Csatlós.

Köszönetnyilvánítás
Ezu'on mondok hálás köszönetet mindazoknak, kik részvéteket fejezték ki torrón szeretett fivérem halála alkalmával.
Mateescu István,
mérnök.

fellegásunkat a középeurópai politika szempontjából.

Az a megegyezés, amelyet aláírtunk, a legfontosabb diplomáciai akták közé tartozik. Ez a politika nem irányul senki ellen. Minden kormány számára az erkölcsi egyenlőséget biztosítani és lehetőségét nyújtjuk annak, hogy bárki csatlakozhasson ehhez a műhöz, amely a béke megszervezésére irányul. Szilárdan reméljük, hogy felhívásunkat meghallgatják. Mély megelégedéssel tölt el, hogy az egyezményt sikerült aláírni. Kellemes kötelességemnek teszek eleget, amikor kijelentem, hogy mennyire megkönnyítette a sikert az olasz kormányelnök munkatársainak a tárgyalásokban való részvétele. Mussolini között és köztem őszinte személyi rokonszenv fejlődött ki és ezt igyekszünk a francia-olasz barátság szolgálatába állítani.

vici Elly, Winkler Trude és Puscher Ivonne a víziók félelmetes monotonóságában tüntek ki. Czégka Baba kitűnő zongora-improvizáció stilszerűen festették alá a cselekményt. A jelenet hatását nagy mértékben növelték Erdélyi Károly művészi tervezésű kosztümjei.

Nagy tetszést aratott és derűt ébresztett a közönség soraiban a Cornea kisasszony vezetése alatt működő második számú elemi iskola növendékei által előadott jelenet. A temperamentumos Guy Viorica, a bájos Pacuraru Dia, valamint Goldmann Judit, Balogh Viorica, Matei Rozalia, Georgescu Gabriela játszották az egyfelvonásos szerepeit. Uj-ból egy kis művésznő Bajnok Anikó került a zongorához, aki Chopin és Debussy szerzeményeket adott elő.

Valóságos élményt jelentett és szünni nem akaró tapsvihart váltott ki Gróf Éva, Patáky Béláné, a kitűnő táncpedagógus tehetséges tanítványának ütőhangszerekkel kísért modern „Pálca-tánc” című művészi szölgája. A fiatal táncművésznőt ismételen is a függöny elé szólította a lelkes közönség. A műsoros estélyt Schubert: „Katonainduló”-ja zárta be.

— Kalózvillág a kínai vizeken. Hong-Kongból jelentik, hogy egy kínai kalózhajó elfogta és kirabolta az Onting nevű kínai személyszállító hajót, amely Macao felé volt utban. A kalózok a kínai gőzös három utasát magukkal vitték.

MOULIN ROUGE

— A szenvedő, beteg nőket reggel éhgyomorral egy kis pohár természetes „Ferenc Józsei” keserűvíz 2-3 óra alatt könnyű, lágy belkiürüléshez segíti és ezáltal igen sok esetben rendkívül jótékony hatással van a beteg szervekre.

URANIA
MA, KEDDEN 5. 7 1/2 órákor
ANITA LOJS regénye filmen
Ezt a férfit akarom
Az uccalány és a gangster za andos vagy szerelme.
Főszerepben:
JEAN HARLOW CLARK GABLE.

Tonkinba utazik egy aradi uriaszony, akinek férje alhadnagyi rangban szolgál a francia gyarmat idegenlégiójában

Egry Sándor volt pancotai hivatalnok érdekes pályafutása Arad—Siddi el Abbas és Tonkin között — Krilow Jean, az idegenlégió tisztje felveszi régi nevét — Hét év után viszontlátja férjét az Aradon hagyott feleség

A válások és házassági botrányok korszakában szinte jólesik egyszer az érem másik oldalát is felmutatni, bebizonyítani, hogy ma, 1935-ben is létezik valaki, aki olyan komolyan veszi a házasság intézményét, mint régen, amikor nem napokra, hetekre, vagy hónapokra, hanem egy egész életre szolt a házasságkötés. Egry Sándor volt aradmegyei hivatalnok története és különösképpen az érdekes karrier új fordulata megérdemli, hogy a rohanó napok krónikájában feljegyeztessék...

Hét esztendeje körülbelül már annak, hogy Egry Sándort, a pancotai uradalom volt tisztviselőjét leépítették. A hivatalnok feleségével Aradra jött, azonban itt nem tudott elhelyezkedni és ezért kivándorlásra határozta el magát. Fantáziáját legjobban az idegenlégióról hallottak ragadták meg. Egry Sándor Párisba ment, ahol jelentkezett az idegenlégiónál, feleségét pedig itthagytta Aradon, azzal a biztattal, hogy amint lehet, jelentkezék érte. Majdnem egy év telt el, amíg Aradra érkezett az első levél. Egry Sándor elmondta benne, hogy Siddi-el-Abbasban szolgál és panaszkodott, hogy a szolgálat nagyon nehéz, nem hiszi, hogy szervezete kibírja. A levelek azután mindig optimisztikusabbak lettek. Az aradi származású idegenlégionista, aki a Krilow Jean nevet vette fel, bejárta Algirt és Marokkót, vitézül küzdött az arabok ellen, többször megsebesült, kivívta fellebbvalói becsülését és *altisztté nevezték ki. Amikor letelt a szerződésben előírt öt év, Egry Sándor elhatározta, hogy a légióban marad. Megkérve nyerte és megkapta a francia állampolgárságot, majd ezredese intervenciójára tisztiiskolába került. Annak elvégzése után pedig alhadnagyi rangot kapott.*

Néhány hónappal ezelőtt napiparancsot hirdettek ki a légióban: *önkéntes jelentkezőket kerestek, akik hajlandók a messzi Tonkinba menni, megvédeni a francia gyarmat határait a kínai banditák ellen. Egry Sándor jelentkezett és nemsokára egy csapatszallító hajón elindult a messzi Tonkin felé. Utközben többször irt feleségének, aki érdekes képeslapokat kapott Singapurból, Saigonból, majd negyvenöt napos utazás után az aradi származású légionista közölte, hogy megérkezett új állomáshelyére. Legutóbb levele néhány nappal ezelőtt érkezett és ebben érdekes részleteket közöl.*

Egry Sándor meguntta felvett nevét és ezért kérvényt nyújtott be parancsnokságának, engedélyt kérve arra, hogy a Krilow Jean nevet az eredetivel váltsa fel. *A parancsnokság azonban nem adta meg az engedélyt, iratokat követelt, amelyeket részben Aradon, másrészt pedig Pancotán kell beszerezni és amelyekben*

az itteni hatóságoknak kell igazolniok személyazonosságát.

Több fényképet küldött most Egry, azzal a kéréssel, hogy *felesége mutassa be a hatóságoknak és itthoni hivatalos igazolványain levő fényképpel történt összehasonlítás alapján adják meg a szükséges igazolást, hogy Krilow Jean idegenlégionista alhadnagy újra — Egry Sándorrá alakulhasson át.*

Még egy érdekes eseményt közöl levelében, Egry elmondja, hogy

hamarosan megkapja hadnagyi kinevezését és már engedélyt szerzett feletteseitől, hogy feleségét kihozhassa Tonkinba.

— Ha úgy érzed — írja megható levelében — hogy hét hosszú esztendő alatt nem szakadt meg közöttünk a kapcsolat, *készülj az utra.* Tanulj meg nyelvből franciául, hogy az uton megérthesd magad és hamarosan elküldöm a bucuresti-i francia követség útján az utiköltséget és szükséges iratokat. Váls utlevelet, a

francia követség mindenben segítségedre lesz. *Engedélyt kaptam arra, hogy Saigonig eléd utazzam, odáig egyedül kell jönnöd, ami nem csekély feladat. Alig várom, hogy hét esztendő után újra viszontlássalak...*

Igy ír ilyen hosszú idő múltán a férj, aki a hétesztendős távollét alatt a kalandok és élmények izgalmas filmjét élte át és aki sok ezer kilométeres távolságban, annyi esztendő után is úgy érzi, hogy a házassági kapcsolat változatlanul szorosán fűzi őket össze, Egry Sándornak éveket kellett átküzdenie, amíg eljutott odáig, amíg lehetővé tette, hogy újra családot alapíthasson. S hívása visszhangra talált egy kis aradi lakásban. Egry Sándorné lázasan készülődik az utra, franciául tanul és várja a levelet,

SPORT KÖZLÖNY

Izgalmas küzdelmek után Pellegrini Albert nyerte az ifjusági törvívóversenyt

— Pellegrini—Cosma volt a verseny legszebb mérkőzése —

Pellegrini Virgil, az aradiak kedvelt vívómestere vasárnap délután a kulturpalotai vívóteremben ifjusági tanítványai részére törvívóversenyt rendezett, amelyen a fiatal vívógeneráció tagjai nagyszerű iskolázottságról tettek tanúságot. A elsőséget Pellegrini Albert, a mester 15 éves fia szerezte meg veretlenül, 5 győzelemmel. Pellegrini Albert máris kész vívó, szépen és okosan vív, méltó utóda lesz a kitünő mesternek. Legszebb asszóját a rapszódikusán, de nagy energiával vívó Cosma ellen vívta, amely csak a legminimálisabb arányban hozta Pellegrini győzelmét. A verseny legérdekesebb asszója Szumerei és Halász között folyt le, ezen ugyanis Szumerei már 4:1 arányban vezetett, de Halásznak sikerült egyenliteni, sőt a győzelmet is megszereznie. A második helyen Nagy Pál végzett, aki szintén jól kezeli a vívót, de kellő gyorsaságra kell még szert tennie. Harmadik helyet Szumerei foglalja el, tempramentumos fiatal vívó, a negyedik és ötödik helyen pedig Halász és Cosma végeztek, mindkettőnek voltak igen szép dolgaik, de nem rendelkeznek kellő állóképességgel. A hatodik Stoinescu Horea lett, akinek a fizikuma gyengébb,

mint társaié és ezért nem tudott feljebb kerülni. Az egyes asszók eredményei a következők:

Cosma—Szumerei 5:4, Nagy—Stoinescu 5:3, Pellegrini—Halász 5:2, Szumerei—Nagy 5:3, Cosma—Stoinescu 5:3, Pellegrini—Nagy 5:3, Stoinescu—Halász 5:4, Pellegrini—Szumerei 5:2, Nagy—Cosma 5:3, Pellegrini—Stoinescu 5:2, Halász—Szumerei 5:4, Pellegrini—Cosma 5:4, Nagy—Halász 5:4, Szumerei—Stoinescu 5:2, Halász—Cosma 5:2.

A fenti mérkőzések után a helyezések sorrendje így alakult:

1. Pellegrini Albert 5 győzelem, 0 vereség. 2. Nagy Pál 3 győzelem, 2 vereség. 3. Szumerei Géza 2 győzelem, 3 vereség, 20 kapott tuss. 4. Halász Ferenc 2 győzelem, 3 vereség, 21 kapott tuss. 5. Cosma Ionel 2 győzelem, 3 vereség, 22 kapott tuss. 6. Stoinescu Horea 1 győzelem, 4 vereség.

A verseny hibátlan rendezése Pellegrini mester érdeme, a zsűriben pedig a maestron kívül Kauten Lajos és Weinberger István működtek közre.

Az USA futballi góllal győzött a Patria felett

USA—Patria 12:2 (4:0)

A hideg időjárás ellenére közel 200 főnyi közönség előtt mérkőzött a két másodosztályú csapat, tréningjelleggel az AMEFA sporttelepén és a Braunnal, valamint Szinder I-el megerősített USA csapat valósággal ontotta a gólokat. A győztes csapat góllait Szinder I. (5), Braun (3), Medve III. (2), Nagy Lajos és Szinder II. lőtték, a Patriáéit Szívós szerezte. Schneider bíró a sportszerűtlenül viselkedő Faragó II-t kiállította.

Kedélyes játék a rögbi

A Sporting Chronicle newyorki tudósítója adja azt az érdekes jelentést lapjának, az Unióban, hála az erélyes bírásoknak, már lényegesen fairer módorban játszzák a rögbi. Ennek bizonyítéka, hogy az elmúlt esztendőben mindössze 26 haláleset fordult elő a rögbimérkőzéseknel az előző évi ötven helyett.

O Kedden tárgyalja a futballszövetség a Balkán Kupa ügyét. A Birok Federal kedden este tart ülést, amelyen a Balkán Kupa ügyeit tárgyalják. Az ülés igen hevesnek ígérkezik.

O A bécsi EKE nyerte a tátrai hokkitornát. A tátrai jég hokkitornán a bécsi EKE győzött a prágai Slavia előtt, míg a harmadik helyet a budapesti BBTE foglalja el, a Magastátra pedig a negyedik.

GOLGA VERSES KÖNYVE

kapható az

ARADI KÖZLÖNY
főkiadóhivatalában

Ara 40 lei.

amelynek nyomán elindulhat messzi, idegen földre, ahol talán életveszélyek várják, de mégis otthont jelent számára, mert ott él — a férje...

A kapcsolat ezerkilométeres távolságokban sem szakadt el. A férj Tonkinban, a feleség Aradon... s országokon át láthatatlan szájak kötik össze ezt a két embert, aki szenvedett, nélkülözött, küzdött — egy valósággá váló álomért... Egy kis tonkini családi házáért, ahol két ember révbetalál...

Marosi Rudolf.

O Külföldi eredmények. Ferencváros—FC Montreuil 8:0 (3:0). Cagliari—Budai „11” 1:1 (1:1). SM Caen—Kispest 4:1 (2:0). Ambrosiana—Brescia 5:1. Lazio—Napoli 3:1. Torino—Samperdirnese 5:2. Fiorentina—Livorno 2:1. Roma—Alessandria 6:1. Palermo—Juventus 0:0. Bologna—Milan 6:3. Young Boys Bern—FC Basel 4:4. Grashoppers Zürich—FC Biel 2:1. Excelsior Roubaix—Racing Roubaix 2:1. Racing Paris—CA Paris 1:0.

O Hengerelték a kanadai jég hokkizók Bucurestiben. A Winnipeg Monarchs turázó kanadai jégkorongcsapat szombaton és vasárnap Bucurestiben mérkőzött és első nap Bucuresti válogatottjai ellen 14:1, másodnap pedig a Telefon Club ellen 21:1 arányban győzött. A kanadaiak mindkét napon iskolajátékot produkáltak.

O Magyar műkorcsolyázók sikere Kakopaneban. A nemzetközi műkorcsolyázó verseny véget ért és a magyarok sorozatos sikerét hozta. A férfi műkorcsolyázó versenyben első lett Vadas, második Kertész, a női versenyben Leviczky Piroska második helyen végzett a svéd Hulten kisasszony mögött. A párosversenyt a Szekrényessy testvérek nyerték.

O Több mint százezer bejegyzett futballista van Csehszlovákiában. Érdekes statisztikát hozsátott a napokban nyilvánosságra a csehszlovák labdarugó szövetség. Eszerint összesen 100.791 labdarugót vezetnek a nyilvántartásban a szövetségben, amelyek közül 70.623 csehszlovák, 24.802 a német és 5636 a magyar szövetség tagja. Az utánpótlás az idén 16.791 főnyi volt.

Frappáns sikert aratott a WIZO konyhaművészeti kiállítása

A kiállítás nyertesei — kik állítottak ki a pompásan sikerült kiállításon?

Az aradi Wizo egyesület hölgygárdája hetek óta lázas munkával készült arra a nagyszabású konyhaművészeti kiállításra, amely vasárnap folyt le a Fehér Kereszt szálló nagytermében. Vasárnap délelőtt tíz órakor vette kezdetét a kiállítás, hatalmas érdeklődés jegyében. Valóban pompás és érdekes kreációk voltak magukra a figyelmet és a közönség elragadtatással szemlélt meg minden egyes kiállításra került műremeket. Izékes összeállításban kitűnő és művészi elkészített torták, különböző ételneműk keltek megérdemelt feltűnést és a rendezőgárda hozzáértése folytán minden kiállított ételnemű nagyszerűen érvényesült. A kiállításnak egész napon keresztül rengeteg nézője akadt.

A rendezés nehéz munkáját dr. Fuchs Albertné elnöknő és dr. Köves Lászlóné alelnöknő vezetésével a következő hölgyek végezték fáradhatatlanul: Adler Dánielné, Brecher Zsigmondné, Becker Vilmosné, Bornstein Sándorné, Bornstein Andorné, dr. Dohány Sándorné, dr. Gara Arminné, Hirschler Simonné, Hönigsberg Marcellné, Jakobovits Mártonné, Kardos Jenőné, Kovács Miksáné, Klein Oszkárné, dr. Kupfer Miksáné, Lányi Izsóné, Reich Alfrédné, Rotschild Nándorné, dr. Simon Ernőné, Sternberg Hugóné, Szentes Henrikné, Vértés Henrikné, Weiszberger Gusztávné.

A zsűrinek ugyancsak nehéz munkát adott a rengeteg kiállított gyönyörű és művészetileg elkészített munkák közül az öt elsőt kiválogatni. Az esti órákban készült el a zsűri a munkájával, melynek eredményeképpen az első díjat dr. Köves Lászlóné bidermeyer babájának ítelték oda, a második díjat Schreyer Viktorné nyerte egy falusi tájképpel, amely aszpikkal volt díszítve. A harmadik díj nyertesé Klein Oszkárné palesztinai tája volt, míg a negyedik díjat Szentes Henrikné művészi Wizo Naptár tortája nyerte. Az ötödik díjat Plesz Gyuláné nyerte. A nyerteseket értékes tárgyakkal jutalmazták. Az első díj nyertesé Szabó Albert cég által felajánlott gyönyörű kristályvázát

kapta, második helyezett egy zsuraszalteritót, a harmadik díj toilettkészlet volt, amelyet City drogéria ajánlott fel. A negyedik és az ötödik nyertes szintén értékes díjakat kapott. A kiállító cégek közül elismerő oklevelet nyertek: a Bridge-szalón, Klemens cukrászda, Kohn Lajos, Kozma János, Klein Miklós, Palace kávéház, Flora likörgyár gyönyörű likörkiállításával és Szabó Albert cég esküvői és uzsonna aszalteritékei, külön eseménye volt a kiállításnak.

A kiállítók névsora egyébként a következő: dr. Székely Ferencné, Tenner Lajosné, dr. Simon Ernőné, dr. Köves Lászlóné, Brecher Zsigmondné, dr. Kupfer Miksáné, Láng Illésné, Szentes Henrikné, Weisz Józsefné, Busztin Sándorné, Faragó Rezsőné, Friedland Jonelné, Kain Imréné, Koch Dánielné, Lakatos Aladárné, Kardos Jenőné, Kornis Mártonné, Naschitz Antalné, Kellner Magda, dr. Keppich Jakabné, Decker Vilmosné, Hirschler Klári, Dózsa Istvánné, Klein Oszkárné, Grosz Józsefné, Ablonczy Józsefné, dr. Fuchs Albertné, Hacker Lászlóné, Schillinger Andorné, Ehrenwald Lászlóné, Birnfeld Simonné, Weiszberger Magda, Kauders Mórné, báró Neuman Alfrédné, Hönigsberg Marcellné, Plesz Gyuláné, Reich Alfrédné, Epstein Béláné, Grünstein Arminné, Iron Arnoldné, Adler Dánielné, Hacker Miksáné, Schulhof Lászlóné, Moskovits Józsefné, Huppert Fülöpné, Bornstein Sándorné, Anhaltzer Ignácné, Schreyer Viktorné, Deutsch Anci, Weisz Szigfridné, Sternberg Hugóné, Neuländer Ferencné, dr. Dohány Sándorné, Bartos Miksáné, dr. Steiner Jenőné, Schwartz Mihályné, Kovács Miksáné, Leuchtmann Aladárné és Rotschild Nándorné. Cégek közül a következők állítottak ki: Atlantika, Brasch tejcsarnok, Bridge-szalón, Dózsa piskotagyár, Klemens cukrászda, Kohn Lajos, Kozma János, Márkus Miksa, Neuländer Ferenc, Reusz Sándor, Flora likörgyár, Klein Miklós, Palace és Dacia kávéházak, Szatmári „Csokoiádé Király”, Orbán cukrászda és Weisz Szigfried cukrászda.

A kiállítás után táncmulatság következett, a gépzene helyét jazz-zenekar foglalta el és a kitűnően sikerült konyhaművészeti kiállítás a hasonló nagy sikert elért táncmulatsággal az éjféli utáni órákban ért véget. Időközben sorsolás volt, a kiállított tárgyak közül sorsoltak ki néhány művészi tortát. A rendezőség ezután hívja fel az 1006. szám tulajdonosát, jelentkezzen a megnyert tortáért dr. Fuchs Albertné lakásán, mert ha nem veszi át a tortát, úgy azt átadják a szeretetháznak.

Az aradi fajeb-tenyésztők nagysikerű kiállítása

Az Aradi Kutyatenyésztők Egyesülete vasárnap nagysikerű fajeb-kiállítást rendezett, melynek eredményeit a következőkben ismertetjük:

1. díj, aranyéremet nyertek: Házy Mária skótfoxterrierje, Steinbrecher János fekete német doggia Stern A. László kávészintű német doggia, Varjas István vadászvizslája, Mergea Isosif farkaskutyája, Kovács Gyula drótszőrű foxlja, Szappanos Mihályné angol bulldoggja, Borza Elek német doggia, Schwartz Béla világos német doggia és Muzsai Béla fekete krampusza.

Második díjjal, ezüst éremmel tüntették ki: Romanovszky Róbert rattlerjét, valamint Herzfeld Imre sima foxiját.

A legutóbbi fajbaromfi kiállításon az egyesület arany- és ezüstérmekkel tüntette ki a vasárnapi számunkban közölt tenyésztők fajállatain kívül Schlesinger László Plymouth és Sussex-fajtájú baromfiit is.

Az okos ember jelszava:
Minden eshetőségre készen,
PRIMEROS
a zsebben!
500

A hatalmas hóviharak miatt késnek a vonatok

Aradról és Timisoaráról husz perces késéssel futottak be a vonatok Bucurestibe

Bucurestiből jelentik: Az ország-szerte dúló hóviharak következtében a vonatok tegnap nagy késéssel érkeztek a fővárosba. Constantából 60, Cernautiból 30, Chisinauból 50, Oradeáról 35, Aradról és Timisoaráról 20 perces késéssel futottak be a vonatok. Az elmúlt éjszaka folyamán a iasi-i, cernauti-i, chisinaui, brasovi, ramnicul-serati, ramnicul-valceai és a giurgui táviróvezetékek megrongálódtak. A vasárnapról hétfőre virradó éjjel 3 órakor Bucurestiben 20, Cernautiban 24, Iasiban 25, Galatiban 23 és Predealon 17 fokot mutatott a hőmérő. A hideg nappal is csak 1-2 fokkal csökkent.

Letartóztatták a craioval fogolyszökötő sofőrt

Bucurestiből jelentik: A sziguran-cán tovább folyik a vizsgálat a három megszökött craiovali kommunista munkásvezér ügyében. Azt a sofőrt, akit azzal gyanúsítanak, hogy autójával megszöktette a foglvokat, saját gazdája jelentette fel. A sofőr a szökés napján nem tartózkodott Bucurestiben, csak este jelentkezett gazdájánál, átadott neki négy ezer lejt és azt mondotta, hogy egy ismeretlen utast szállított Buzaubá, elfelejtette azonban a taxamétert leállítani és a tulajdonos megállapította, hogy az jóval többet mutat, mint amennyi a Bururesst-Buzau-bucuresti-i utvonalon. Gyanút fogott, mert időközben elterjedt a craiovali fogolyszökötés híre és jelentést tett a rendőrségen.

A sofőr kihallgatása során elmondotta, hogy egy fiatalember bérelte ki autóját, amelyvel Craiovába ment és az utért 8 ezer lejt kapott. A fiatalembert nem ismerte és nevét nem tudja. A hatóságok az ország minden pontján, de különösen a Dnyeszter-mentén, szigorú ellenőrzést gyakorolnak, hogy megakadályozzák a szökevények Oroszországba való átjutását.

A sofőrt a kihallgatás során szembesítették Stoica fegyőrrel, ennek eredményét azonban nem hozták nyilvánosságra

Hol fordíttassa okmányait?

MITRA I. SÁNDOR-nál!

dipl. jegyző és vizsgázott törvényszéki jegyző hivatásos FORDÍTÓ, fordításokat eszközöl felelősség mellett a következő nyelvekből: Román, magyar, német, francia, angol, olasz, spanyol, orosz, latin, cseh, lengyel, holland, szerb, bolgár.

Arad egyedüli többnyelvű fordító irodája. — Információs iroda. — Bejegyzett cég.

Arad, Bulev. Regele Ferdinand 5. Csanádi Bank-palota. Másolásokat és levelezéseket vállal, cégek részére jutánvos díjazás mellett. Szegényeknek, munkanélkülieknek kedvezményt nyújt.

HIVATAL: d. e. 9-1.ig.
d. u. 3-7.ig

Vasárnap

kezd meg az Aradi Közlöny

Paál Jób új riportregényének közlését.

A riportregény címe: **A láthatatlan birodalom.**
Tartalma: **Harmincnál több érdekes riport.**
A kártya és a játék titokzatos birodalmából.

Minden folytatás: önálló riport!
Minden folytatás: külön szenzáció!
Minden folytatás: maga az élet!

1935. január 12-én Magyar Bál a Fehér Keresztben

Akar-e háborút a nehézipar?

A hadianyagtermelők közötti összetartás — A háboru lelketlen kufárainak szédületes üzletei — Sir Basil Zaharoff, a „halál királya“

Az ágyugyárosok válság dacára is létező prosperitásának, mint első fővadász tárgyalásán keresztül, eljutottunk a második „föbün“-nek, a nemzetköziségnek vádhalmozáshoz, amely, mondhatjuk, sokkal terjedelmesebb és sokkal súlyosabb bizonyítékokat tartalmaz, mint elődje.

„A fegyverkezési iparág hatalma tulajdonképpen abban áll, hogy a gyárak ahelyett, hogy versengnének egymással, szövetkeznek és felosztják maguk között a fogsztó területeket. Ezen célból alakultak a trösztök és kartellek, melyek minden konkurrencia lehetőségét kiküszöbölik.“ (H. H. Wehberg: „A fegyverkezések korlátozása.“)

Otto Lehmann Russbüldt emlékezetes művében számos olyan esetet idéz, melyek szerint magában Németországban is a legszorosabb összetartás létezett a hadianyag termelők között. Így történt például, hogy ha a kormánynak valamilyen kész vagy nyersanyagra volt szüksége, először a dortmundi Tengerészeti Szindikátushoz tartozott fordulni, amely saját hatáskörén belül határozta meg a szállítási árakat és kiszemelte azt a vállalatot, melyet az árak előállításával megbízták. Ez a gyár pedig mindenekelőtt lefizette a szállítási értékének tíz százalékát a szindikátus pénztárába, amely összeget azután, mint bánatpénzt, felosztották azok között a gyárak között, melyek ezáltal kimaradtak a nagyobb nyereség lehetőségéből. Ilyen körülmények között mindenképp lehetett beszélni csak üzleti versengésről nem.

Azonban ez a nemzetközi jelleg nemcsak a konkurrencia látszatát kelteni akaró kartellekben jelentkezik.

Az ágyúipar termékei éppen úgy mint többi, egyéb iparágakból eredő társaik, szabad kereskedelem tárgyát képezik. Ennélfogva az vehet fegyvert és hadifelszerelést, aki akar csak éppen jó árat fizessen érte. Így történt meg azután az is, hogy egy hollandiai alkalmi társaság a francia Schneider-Creuzot-nál jóminőségű gépfegyvereket és puskákat vásárolt össze, azokat kiszállította Rotterdamra, ott hajóra rakta és az egészet elküldte Afrikába — Abd-el-Krimnek, aki pedig a fegyvereket éppen a franciák ellen használta fel.

Más. 1920-ban, a San-Remóban megkötött egyezség értelmében, Anglia a moszuli petroleumvidékek mandátuma ellenében „szemet hunyt“ a franciák szíriai politikájára felett. Ez azonban nem akadályozta meg a folyton lázongó druzokot, hogy a megszálló gall csapatok elleni háborújukat tovább ne folytassák, mégpedig legutolsó típusú „Vickers“ golyószórókkal és kézfegyverekkel.

Más példa. Körülbelül ugyanebben az időben a görög kormány nagyobb tétel hadianyagot kötött le a londoni „Vickers-Armstrongs“ cégnél. Ezen felszerelés segítségével a görögök visszaverték a betörő török csapatokat. Igen ám, de ekkor Mustafa Kemal szerződést kötött a franciákkal, akik „kiszuperált“ fegyverekkel látták el az újjáébredő ottomán hadsereget. Rövid pár hét alatt az ellentámadásba átménő törökök teljesen visszazorították a már-már gyzedelmelkedő görög csapatokat. Az egyik nagy amerikai lap kiküldött tudósítója így emlékezik meg erről a haditényről: „Láttam a visszavonuló görögöket. Mindenütt visszahagyott ágyuk és gépfegyverek hevertek, melyek valamennyire az angol „Vickers“ cég védjegyét viselte. Később láttam a diadalmasan bevonuló törököket is. A szmirnai napfény vakítóan tükröződött vissza a pompás francia „Hutchinson“ géppuskák és „Creuzot“ ágyuk csövein. Ekkor értettem meg csak tökéletesen, mi az, hogy „Entente Cordiale.“

Ujabb példa. A szabad fegyverkereskedelem egésze alatt magántársaságok is jogot formálnak maguknak arra, hogy önálló hadseregeket állítsanak talpra termelési érdekeik megvédésére. Amidőn az angol „Standard Oil“ és az amerikai „Shell Dutch“ petroleum társaságok a mexikói kőolajvidékek birtoklásért küzdöttek és amikor a mexikói állam valamelyik fél számára előnyt jelentő határozatot hozott, elmaradhatatlanul mindig kitört egy kis „forradalom“, ahol a küzdő csapatok majd nem minden esetben a petroleumban gazdag Tampico vidéken ütköztek meg. Ilyenkor az egyik „hadsereg“ csakis angol márkájú fegyverekkel harcolt, míg a másik amerikai felszereléssel látta el magát. A hosszú éveken át forradalmasított és lázongó generálisokban bővelkedő Kína pedig éppen iskolapéldája annak, mit jelent a szabad kereskedelem alkalmazása a fegyverkezések terén.

Az öldöklő gépezetek iparában nem ismerik a hazafiasságot. A Krupp eset jellemző példa erre. Működése első idejében honfitársai, a büszke po-

roszok hallani sem akartak az ágyugyárosról. Amikor pedig a londoni és párisi vilákiállításokon bemutatja a haditudományt forradalmasító ön tölt acélból készült ágyút, a poroszok kinevetik, az angolok érdeklődni kezdenek és a franciák már háromszáz ágyú átvételéről tárgyalnak. III. Napoleon már alá is akarja írni a szerződést, de a soviniszta Leboeuf marsall ellenszegül és így az ágyúüzlet elmarad. Ez 1869-ben történik. Pedig azzal a 300 ágyúval nagyon könnyen megnyerheték volna a franciák a rákövetkező évben kitört, poroszok ellen vívott háborújukat, amelynek időntésében nagy szerep jutott az új Krupp ágyúknak is.

Sir Basil Zaharoff, a görög eredetű, angollá vedlett világpolgár, a Maxim golyószóró szellemi apja, a „hirtelen halál királyá“nak elnevezett londoni ágyugyáros, az összes európai hadianyag gyárakban érdekelve volt. Lelkiismeretlenül és tekintet nélkül adott el ellenségnek és szövetségeseinek egy a háboru előtt mint a háboru alatt is. Egyetlen egyszer próbált egy kevéssé szive savára hallgatni, akkor is ráfizetett. Eppen a fentebb említett 1920. évben kitört görög-török háborúról van szó. Mondhatnánk, az egész hadjáratot Basil Zaharoff szerezte meg, ő látta el a „Vickers“ fegyverekkel a görög hadsereget és ő vette rá Lloyd George-ot, hogy hunyjon szemet a kis görög szövetséges eme rakoncátlanokodása felett. A rákövetkező esztendőben azonban a törökök a „francia injekció“ hatása alatt összeszedték magukat és

Jubiláris rejtvény-derbynk nyertesei

Páratlan sikerű karácsonyi jubilaris rejtvény-derbynkre — melynek rejtvényeit Grätzer József mérnök Budapest és Faragó Zoltán készítették — a beérkezett megfejtések ellenőrzése oly hatalmas munkát adott rejtvényrovatunk vezetőinek, hogy fizikailag lehetetlen volt — eredeti terünk szerint — vasárnapi számunkban az eredmények közlése. Összesen 1627 érvényes megfejtés érkezett be a kitűzött terminusig, melyeknek gondos átvizsgálása után a következő eredmény alakult ki:

1. EICH ÁRPAD nyerte az Aradi Közlöny díját 500 lejt
2. MAYER SÁNDOR nyerte az Aradi Közlöny díját: 300 lejt
3. LÖWINGER ALBERT nyerte az Aradi Közlöny díját: 200 lejt
4. HEROLD GYTY nyerte az Aradi Közlöny díját: 1 db. piperekészlet gyönyörű etűben, a „Rata“ vállalatától (Ortutay-palota).
5. THOMKA ERZSÉBET nyerte az Aradi Közlöny díját: 1 db. piperekészlet gyönyörű etűben, a „Rata“ vállalatától (Ortutay-palota).
6. TÖRÖK PÁLNÉ nyerte az Aradi Közlöny díját: 1 db. piperekészlet gyönyörű etűben, a „Rata“ vállalatától (Ortutay-palota).
7. TÖRÖK MARGIT nyerte az Aradi Közlöny díját: 1 db. piperekészlet gyönyörű etűben, a „Rata“ vállalatától (Ortutay-palota).
8. ZSIKICS NATÁLIA nyerte az Aradi Közlöny díját: 1 db. piperekészlet gyönyörű etűben, a „Rata“ vállalatától (Ortutay-palota).
9. LUDWIG MARGIT nyerte az Aradi Közlöny díját: 1 db. piperekészlet gyönyörű etűben, a „Rata“ vállalatától (Ortutay-palota).
10. FÖLDESZ LAJOSNÉ nyert 1 db. „Diversum“ piperedobozt a D'or illatszertárból. Str. Eminescu 10.
11. JÁGER TIVADAR nyert 1 db. éjjeliszekrénylámpát Matuz András iparművészről. Bulv. Reg. Maria 13.
12. SCHILLINGER REZSÓ nyert 100 db. névjegyet a Lovrov-nyomdából. Csanádi Takarékpénztár épület.
13. HASZLINGER LAJOS nyert 1 db. finom nyakkendő Apponyi Testvérek divatruházából, a városházával szemben.
14. MOLD MÁRIA (Ghioroc) nyerte az Aradi Közlöny-t egy hónapig ingyen.
15. KARÁCSONYI TERI és LACI nyerte az Aradi Közlöny díját: egy kötet regényt.
16. HEGYÉTHEY GYULA nyerte az Aradi Közlöny-t egy hónapig ingyen.
17. DOMONKOS MARGIT nyert egy kozme-

visszaverték a görögöket. Sir Zaharoff tajtékzik dühében, ráveszi Lloyd Georget, hogy tálalja a parlament elé egy esetleges angol hadüzenet ter-
vét, mely a Dardanellák nemzetköziségének biztosítására okvetlenül szükséges. A miniszterelnök kénytelen-kelletlen belemegy a játékba — neki is vannak Vickers részvényei — de a parlament józanabb. Megbuktatja Lloyd George-ot. Ekkor Sir Zaharoff elvesztett egy háborút, pár milliót és egy miniszterelnök barátot, de egy hasznos tanulással lett gazdagabb: az öldöklő szerszámok mestersege nem ismeri az érzelmeskedést.

Az ágyuszállítók Kanaánját jelentő Kinának, az 1925—1929. időközben a versaillesi szerződés értelmében hadianyag gyártásától eltiltott Németország adta el a legtöbb fegyvert. Azonban 1929-től kezdődően ezt a jótékony, „civilizáló“ küldetést Japán vette át. A mandzsuriai és jeholi harctereken elhulló japán katonáknak megadatott az a világosító körülmény, hogy legalább saját gyilkoló gépeik segítették őket a tulvilágra.

1926. augusztus 2-án az angol parlamentben egy bizonyos Ponsomy nevezetű képviselő határozott hangú interpellációt intézett a külügyek miniszteréhez, Chamberlainhoz: igaz-e, hogy a Dardanellák összes erőit Vickers-Maxim géppuskák és nehéz ágyuk védtek 1914-től 1918-ig?

Az angol imperializmus külügyi intézője, szomorúan lehajtotta a fejét, tehetetlenül széttárta karjait és igen intett. De a magyarázathoz szükséges szavakat még ez a kitanult diplomata sem tudta megtalálni.

A fegyverek pedig tovább utaznak Európán keresztül. Egyszer Szent Gothárdon bukkannak fel, másszor pedig Hirtenbergben. Legtöbbnyire azonban baj nélkül eléri céljukat. A nehézipar célját... a háborút... (Befejezés.)

ASZÓDY JÁNOS.

tikai kezelést, vagy 1 doboz arcápoló krémet Pilsiné kozmetikai szalonjából, Bulv. Reg. Maria 15.

18. LOVASSY LEHEL nyert 1 db. zseblámpát „Dura“ elemmel Varga Testvérek rádió és villamossági szaküzletéből, Str. Alexandri 1.

19. MACSKÁSSY ELŐD nyerte az Aradi Közlöny-t egy hónapig ingyen.

20. JACOBY GYULÁNÉ nyert 1 pár selyem női harisnyát. Bársony kötöttzömvött-áruházából, Piata Avram Iancu.

21. HAÁSZ MÁRTA nyert 1 pár női harisnyát. Bársony kötöttzömvött-áruházából, Piata Avram Iancu.

22. WINKLER TRUDE nyerte az Aradi Közlöny díját: 1 kötet regényt.

23. ÁBRAHÁM LÁSZLÓNÉ nyert 1 db. szobahőmérőt. Kun István optikai és fényképezési szaküzletéből. Bulv. Reg. Maria 18.

24. DRASER OSZKÁRNÉ nyert egy kozmetikai kezelést, vagy 1 doboz arcápoló krémet. Pilsiné kozmetikai szalonjából. Bulv. Reg. Maria 15.

25. NACHTNÉBEL EMILIA nyert 1 db. színes üveghamutatót Fischer Mór üveg- és porcellánáruházából.

26. HERZOG TIBORNÉ nyert egy havi kölcsönkönyvtárt. Löbl hírlapirodából, Str. V. Goldis.

27. KÖRÖSSY RUDOLF nyert egy pár férfizoknit. Bársony kötöttzömvött-áruházából.

28. GUTTMANN JÁNOS nyert egy pár férfizoknit. Bársony kötöttzömvött-áruházából.

29. BENEDEK IRMA nyert 1 db. diszszekendőt. Goldstein Lajos divatruházából, Str. Bratianu 4.

30. HUSZÁGH ANNA nyert egy speciális női hajvágást, vagy manikürt. Jáger Tivadar fodrászszalonjában. Bulv. Reg. Ferdinand 29.

31. TASCH ZOLTÁN (Lipova) nyerte az Aradi Közlöny díját: 1 kötet regényt.

32. JAKUBOVITS JÓZSEFNÉ nyert 6 db. levelezőlapp-fényképet, a nyertes lakásán felvéve. Sándor Jenő fényképezési szalonjából, Lutheránus templom mellett.

33. MANNHEIM KÁROLY nyerte az Aradi Közlöny-t egy hónapig ingyen.

34. BLOCH REZSÓ nyert 1 db. soknitartót. Bársony kötöttzömvött-áruházából.

35. SCHWEFFER ERZSÉBET nyert egy kozmetikai kezelést, vagy 1 doboz arcápoló krémet. Pilsiné kozmetikai szalonjából, Bulv. Regina Maria 15.

36. BECKMANN JUDIT és ENDRE nyert 1 db. gyermekfényképező gépet, „Fotocentral“ fotoszaküzletből, Str. Eminescu.

37. Dr. LÖRINCZY GYULÁNÉ (Chisineu-Cris) nyerte az Aradi Közlöny-t egy hónapig ingyen.

Kérjük a nyerteseket, hogy nyertelményüket, illetve nyertelmény-utalványukat átvételük előlétől 1935. január 9-től január 16-ig bezárólag központi kiadóhiatalunknál jelentkezni sziveskedjék.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Március 10-én választ elnököt a Kereskedelmi Testületek Szövetsége

Elfogadta az elnöki tanács az Aradi Kereskedelmi Testület választmányának álláspontját — Módosítja a Kereskedelmi Testületek Szövetsége alapszabályait

Őt lesz a Szövetség székhelye, ahol az ügyvezető elnök lakik

Az Erdélyi és Bánáti Kereskedelmi Testületek Szövetsége elnöki tanácsának nagy érdeklődéssel várt ülése vasárnap folyt le az oradeai Kereskedelmi Csarnok helyiségében. A tanácskozást tudvaleg nagy érdeklődés előzte meg, mert hetekkel az ülés előtt a sajtóban is bővebben foglalkoztak a Kereskedelmi Testületek Szövetsége újjászervezésének, illetve székhelyének problémájával.

Az oradeai közgyűlést Farkas István, az ottani Kereskedelmi Csarnok elnöke vezette le igen nagy tapintattal és ezzel nagy mértékben hozzájárult ahhoz, hogy végül is olyan elvi megállapodásra sikerült jutni, amely a megjelenteket teljes mértékben kielégítette. Farkas István megnyitó szavaiban mindenekelőtt a Szövetség korán elhunyt érdemes főtájkárjáról: dr. Fried Jánosról emlékezett meg.

Az értekezleten Aradról Domán Sándor, a Kereskedelmi Testület elnöke, dr. Szöllösi Zsigmond főtájkár, valamint Engel Gyula, az Arad és Vidéke Fűszerkiskereskedők Szindikátusának elnöke vett részt. Ugy Domán Sándor, mint Engel Gyula beszédekben hangsúlyozták, hogy a kereskedőtársadalomnak elsőrendű érdeké a szövetség fennmaradása és további működése.

Az egybegyűltek ezután a napirendre tértek át, amelynek pontjai a következőkben foglalhatók össze: 1. A szövetség újjászervezése. 2. Az elnök megválasztása és 3. A főtájkár megválasztása. Az elnöki tanács elsősorban is abban állapodott meg, hogy a szövetség élére feltétlenül olyan, a gazdasági kérdésekben járatos közéleti személyiséget állítsanak, aki Bucarestben is tekintélyes pozíciót tölt be és így alkalmas arra, hogy gazdasági érdekű ügyekben egy a kormánynál, mint a törvényhozásnál is közbenjárhasson és érvényesíthesse a kereskedőtársadalom kívánságait.

Egyhanguan elfogadta az elnöki tanács az Aradi Kereskedelmi Testület választmányából kiindult azon nézetet is, hogy

feltétlenül szükséges emellett a közéleti tevékenységet kifejtő elnök mellett egy másik, az ügyeket vezető elnök is, akinek feltétlenül kereskedőnek kell lennie,

olyan embernek tehát, aki benne él a gyakorlati kereskedelem levegőjében. Ennek az ügyvezető-elnöknek kell vezetnie, irányítania a szövetség tevékenységét és a szövetség irrodáját. Elvileg megállapodtak abban is, hogy

a szövetség irrodájának, tehát a szövetség központjának ott kell lennie, ahol a megválasztott ügyvezető elnök lakik és dolgozik,

mert elképzelhetetlen, hogy az elnök iroda nél-

kül és az iroda az elnök állandó irányítása nélkül rendszeres munkát végezhesse. Az ügyvezető elnöknek és az irodának az a hivatása, hogy az élen álló elnököt a felmerülő kérdésekről tájékoztassa és munkásságát szükség szerint kikérje.

Az elvi kérdések tisztázása után az elnöki tanács úgy döntött, hogy

a választó közgyűlést március 10-re, Oradeára hívja össze.

Ezt megelőzőleg március 9-én este jelölő-értekezletet tartanak úgy

az elnök, mint az ügyvezető elnök, a há-

Érvénybe lépett az új román-cseh fizetési egyezmény

Megszűnt a két ország között a kompenzációs rendszer — Bonyodalmak az importigazolványok eladása körül

Az importigazolványok eladásának módzataira vonatkozólag még nem jött létre végleges megállapodás, mert erre vonatkozólag még mindig bizonyos nézeteltérés áll fenn a jegybank és a pénzügyminisztérium között. A nemrégiben kiadott királyi dekrétum, valamint a minisztertanács jegyzőkönyv szövege szerint a külföldi fizetések eszközésére szolgáló bizonylatok, amelyeknek felhasználásával a hátralékokat egyenlítik ki, eladhatók.

A Banca Nationalának viszont az az álláspontja, hogy azon II. kategóriába tartozó áruk kivételénél utáni befolyó devizák negyven százalékára, amelyeknek exportja a külfölddel szembeni adósságok hátralékának kifizetése érdekében történik, nem adható el, mert az nem az exportöröké, hanem a Banca Nationalaé. Ennek a kérdésnek végleges elintézése csak Grigore Dumitrescu bankkormányzó külföldről való hazatéréte után várható.

Egyelőre még nem nyert tisztázást az sem, hogy az importigazolványok eladása milyen módon történik. Elsősorban azokról az importigazolványokról van szó, amelyeket a második kategóriába tartozó áruk exportja alapján állítanak ki.

Egyik legutóbbi lapszámunkban megemlékeztünk arról, hogy az importigazolványokat a jövőben nem a vámhivatalokban, hanem Bucarestben, a külkereskedelmet szabályozó igazgatóságnál adják ki. A rendszer az lett volna, hogy a Banca Nationala naponta értesítse ezt az igazgatóságot, hogy a Jegybankhoz befolyt devizák erejéig adja ki az importigazolványokat. Ezzel szemben azt történt, hogy — bár a jegybanknak az összes szükséges iratokat beküldték — a Banca Nationala az importórt a kereskedelemügyi minisztériumba küldi, hogy onnan külön rendelkezést kérjen, amelynek alapján részére kiutalhatók a devizák.

Az elmúlt napokban érvénybe lépett új külkereskedelmi rendszerünk Csehszlovákiával. Ennek értelmében a kompenzációs rendszer megszűnt és Csehszlovákiával kapcsolatos áruforgalmunk ugyanazon szabály szerint bonyolódik le, mint a többi országokkal való üzleteink. Azok a devizák, amelyek az első kategóriába tartozó áruk Csehszlovákiába való kivételéből származnak, a következőképpen használhatók fel:

Mindazokat a devizákat, amelyek petroleum kivételéből származnak, 20 százalékban régi tartozások kiegyenlítésére, 55 százalékban új behozatal fedezésére használják fel, míg a megmaradó 25 százalékot a Banca Nationala-

POMPIER

a legjobb és legolcsóbb
tűzoltó készülék
BUCURESTI, Str. Carol No. 24.
Telefon 3-23-48. 813

rom társelnök és az alelnökök kijelölése végett.

Ezek együtt és a titkárok alkotják a szövetség elnöki tanácsát, amely az alapszabályok értelmében és a vasárnapi gyűlés határozatainak megfelelően az ügyvezető elnök javaslata alapján kinevezi a szövetség főtájkárját.

Tekintettel arra, hogy a szövetség alapszabályai az évek folyamán elavultak, az elnöki tanács külön bizottságot küldött ki, amely új alapszabályokat terjeszt a márciusi közgyűlés elé.

A vasárnapi gyűlés eredményét kereskedői körökben érthető érdeklődéssel várták. A nézetek az ülésen teljesen összeműltek és a megjelentek végül is teljes melegeggedéssel távoztak és azzal a meggyőződéssel, hogy a Kereskedelmi Testületek Szövetsége érdekeinek teljes mértékben megfelelő megoldást sikerült találni.

nak kell átadni, amely abból az állam külföldi tartozásait fedezi. A gabonából és az első kategóriába tartozó fémek kivételéből származó devizákat 40 százalékban az állam tartozására, 60 százalékban pedig új behozatalra fordítják. A második kategóriába tartozó áruk exportjából befolyó devizákat 40 százalékban hátralékos csehszlovákiai tartozásaink kiegyenlítésére, 60 százalékban pedig új csehszlovákiai behozatalra használják fel.

Vaida volt miniszterelnök az „Aur” aranybányavállalat elnöke

Az Aur S. A. R. Miniera aranybányavállalat, amely ez év nyarán alakult meg 80 millió lej részvényitökével az Aurifera aranybányavállalatból, legutóbb tartott igazgatósági ülésén elnöknek dr. Vaida-Voevod Sándor volt miniszterelnököt, alelnöknek pedig dr. Luput és I. Gigurtu mérnököket választották meg. Delegált adminisztrátorok N. P. Manolovici és Al. Dinopol mérnök lettek.

— Románia nyersolajtermelése 1934-ben 8 millió 500.000 tonna volt az 1933. évi 7 millió 387.000 tonnával szemben. Az emelkedés több, mint 1 millió tonna.

— Állatexportunkban a közeljövőben fellendülés várható. Mint már jelentettük, az országban tartózkodik I. Smith, a palesztinai földművelésügyi minisztérium megbízottja, aki Palesztinába irányuló élőállatexportunk fokozásáról tárgyal. Smith tegnap hosszabb megbeszélést folytatott Manolescu-Strunga Ipar- és kereskedelemügyi miniszterrel. Palesztinai állatexportunk egyébként az utóbbi években a következőképpen fejlődött: 1932-ben 41 szarvasmarha, 1933-ban 1001 szarvasmarha, 1934-ben 6000 szarvasmarha és 1000 juh. Ugyancsak kiállítások vannak arra is, hogy a közeljövőben nagyobb mennyiségű élőállatot exportálunk Szovjetországra. Ostrowsky bucurestii szovjetkötvet látogatást tett Sassu kereskedelemügyi miniszternél, akivel ennek az exportnak lehetőségeiről tárgyalt.

— Egyelőre szabad a zab és árpa exportja. Az aradvármegyei prefektúrára, valamint a Mezőgazdasági Kamarához rendelet érkezett, amelyben a földművelésügyi minisztérium felszólítja ezeket a hatóságokat, hogy állapítsák meg a megye területén levő árpa- és zabmennyiséget. Mindaddig, míg az erről szóló kimutatás elkészül és a többi megyékből érkező kimutatásokat összesítik, a zab és az árpa kivitele szabad. A gabonaexportörök szövetsége szintén felhívást kapott a zab- és árpa mennyiségek megállapítására.

A szerkesztőért:
Dr. STAUFER JÁNOS
felel.

Palesztinai kirándulásokat

constantina indulással a legutóbban rendez a S. M. R. (Serviciul Maritim Român) vezérképviselete kéthetenkénti indulás a S. M. R. kitűnő gőzseivel. — Utmutatóval és felvilágosítással díjmentesen szolgál S. M. R. vezérképviselete:

Künstler vizum- és utazási-iroda Arad,

Bul. Reg. Maria 24.

Telefon 86.

Rádió műsor

— Romániai műsor —

KEDD, JANUÁR 8

Bucuresti, 1.05: Román zene, 2.30: Román zene, 6: Gramofon, 7: Jazz-zongora, Raie da Costa: Caprice, Rubinoff: Foxtrott, Jean Wiener: Blues, Andreas: Yvonne, foxtrott, 7.10: Gramofon, 8.20: Dorel Liviana énekel, 9.05: Szimfonikus hangverseny, Mozart: Figaro lakodalma, nyitány, Haydn: Bucsuszimfonia, Beethoven: Változatok egy Mozart-témára, 10.15: A szimfonikus hangverseny folytatása. — Budapest I, 7.45: Torna, Utána: Hanglemezek, 11: Hírek, 11.20: A tudomány műhelyéből, 11.45: Beszédesszámok 1: Déli harangszó, 1.05: Hanglemezek, 2.30: Eugen Stepa balalajkazenekara, 5.10: Asszonyok tanácsadója, 5.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek, 6: Az Operaház tagjából alakult zenekar, 7: Francia nyelvoktatás, 7.30: Banda Ede cimbalmozik, 8.30: Hans Duhan kamararékes énekel, zongorán kíséri Herz Ottó dr., 9.15: Színműelőadás a stúdióból, „Madách”, 11: Rácz József és cigányzenekara muzsikál, 12: Berend szalon- és jazz-zenekarának műsora. — Bécs, 1: Rádiózenekar, 2.10: Rádiózenekar, 4.40: Gyermekóra zenével, 5.10: Bécsi melódiák gramofonon, 6.25: Felolvasás, 6.35: Schumann: Karnevál, op. 9 (zongorán), 7.30: Francia nyelvlecke, 8.35: Ferdinand Löwe emlékműpály, 11.50: Idegennyelvű felolvasás, 12: Fuvószene. — Belgrád, 12: Rádiózenekar, 1: Gramofon, 5.30: Énekar, 7.30: Dalok, 8: Gramofon, 9: Színházi közvetítés, Berlin, 1: Szórakoztató zene, 2.15: Keringőlemezek, 3.15: Gramofon, 6.30: Zongoraszámkok, 7.30: Könnyű zene, 10: Bruckner: IV, szimfonia, 11.20: Mozart-művek, 12—1: Vidám zene gramofonon, — Deutschland, scndér, 7.35: Gramofon, 1: Szórakoztató zene Münchenből, 2.15: Művészlemez, 3: Gramofon, 7: Kamarazene, 10: Fuvószene, 11: Hírek, 12: Népdalok és néptáncok Finnországból és Jugoszláviából. — Lipcse, 2.10: Rádiónégyes, 3.15: Schumann: Zongoraverseny A-moll, 7.20: Tarka zene, 8: Rádiózenekar, 9: Hírek, 9.15: Stuttgart, 10: Tarka zenés műsor, 11.35—1: Táncczene. — Miláno, 1.30: Gramofon, 2: Könnyű zene, 2.35: Gramofon, 2.45: Könnyű zene, 6.10: Könnyű zene, 9: Hírek és gramofon, 9.45: „Addio, giovinezza!” Pietri operettje, Utána gramofon, 12: Hírek, — Pozsony, 11.50: Gramofon, 12.05: Prága, 1.15: Gramofon, 4.35: Rádiózenekar, 6.05: Jazz, 7: Magyar közvetítés, 8.10: Gramofon, 11.15: Magyar hírek, 11.30: Gramofon. — Róma, 1.30: Gramofon, 2: Szórakoztató zene, 9.10: Gramofon, 9.45: Vigjáték, 11: Hangverseny, Varsó, 1.10: Szórakoztató zene, 6: Gramofon, 6.35: Énekszámok, 7.15: Beethoven: Waldstein-szonáta, 7.35: Gramofon, 8: Énekszámok, 8.30: Gramofon, 9.15: Irodalmi est, 10: Operaközvetítés gramofonlemezekről, 11.30: Reklámzene, 12.05: Táncczene.

SZERDA, JANUÁR 9.

Bucuresti, 1.05: Gramofon, 2.30: Gramofon, 6: Rá-

diózenekar, Boieldieu: Der Kalif von Bagdad, Offenbach: Hoffmann's Erzählungen, W. Aston: Musikalische Scherzo, Meyer-Helmund: Liebeslied, Amadei: Ständchen, Gillet: Geschwätz, O. Rathke: Ameisenparade, 7.15: Mozart: Sextett, Nr. 15, B-moll, 8.20: Wagner-lemezek, 9.05: Hegedűszámok, 9.35: Román népdalok, 10.15: Szalonzene. — Budapest I, 7.45: Torna, Utána: Hanglemezek, 11.20: Farsangi napló 1837-ből, (Felolvasás), 11.45: Kétszobás lakások berendezése, 1: Déli harangszó, 1.05: Koch Aurél énekel, zongorakísérettel, 1.35: Hírek, 1.50—3-ig: Halasi Nyilas Pista cigányzenekara muzsikál, 3.40: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek, 5.10: Diákkézlő, 6: Meghülés és edzés, 6.35: Fejes János szalon- és jazz-zenekarának műsora Sebő Miklós énekszámával, 7: Olasz nyelvoktatás, 7.55: Kodolányi János elbeszélése, 8.25: Az Operaház előadásának közvetítése, Majd: Pertis Pali és cigányzenekara muzsikál, 12.15: Hanglemezek, Bécs, 11.20: Iskolai rádió, 1: Rádiózenekar, 2.10: Rádiózenekar, 5.05: Don kozák lemezek, 6: Kamarazene, 8.15: Énekkari hangverseny Innsbruckból, 10: Lengyel Eu-

rópa hangverseny, 11: Jéghekk mérkőzés (viaszlemezekről), 11.55: Eszperantó, Utána: Szórakoztató zene, 12.45—2: Könnyű bécsi melódiák. — Belgrád, 10.15: Pravoslav istentisztelet, 12: Gramofon, 12.20: Gramofon, 1: Rádiózenekar, 5: Asszonyoknak, 5.20: Gramofon, 5.30: Könnyű zene, 7.30: Csevegés, 8.10: Gramofon, 9: Könnyű zene, 10: Varsó, 10.30: Csevegés, 11.20: Gramofon, — Breslau, 6: Gramofon, 7: Torna, 7.35: Gramofon, 1: Rádiózenekar, 4.30: Gyermekeknek, 5: Rádiózenekar, 8: Keringőest, 11.30—1: Táncczene. — Hamburg, 7.15: Torna, 7.35: Reggeli hangverseny, 12.30: Weber-művek gramofonon, 1.10: Szórakoztató zene, 2.10: Zenés szórakoztató műsor, 3.30: Könnyű lemezek, 5: Szórakoztató zene, 8.30: Népzene dalokkal, 10.15: Zene régi hangszeren, 11.25: Zenés közjáték, 12: Könnyű zene. — Lipcse, 1: Szórakoztató zene Missenből, 2.10: Rádiózenekar, 6: Klarinét és zongoraszámkok, 7.20: Szórakoztató zene, 10.10: Citera- és harmonikaszámkok, 11.20: Albert Hoffmann zongorázik, 12—1.30-ig: Táncczene. — Pozsony, 1.15: Gramofon, 4.55: Brünn, 6.10: Hegedű-, zongoraszonáták.

ARAD, BULEVARDUL REGINA MARIA No. 13

Aradi Általános Takarékpénztár R.-T. épület, II. udvar, 4879

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára 10 szóig csupán **20 lei.** :: szó 2 lei. ::

Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este **9 óráig** vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

LEVELEZÉS.

„Vidám partner“ jelígre levél van a kiadoban.

„ADA“ jelígen levél van a kiadóban. 191

Oszirózsa 874. Kérem levelét az Aradi Közlönytől átvenni. Fais! 180

25 éves magántisztviselő keresi fiatal urileány barátságát. „Szerelmem“ jelígre a kiadóhivatalába. 190

URILEANY keresi független uriember ismeretségi, aki sőtápariere lenne. Valaszt „Barátság“ jelígre az Aradi Közlöny kiadóba kér. 185

ALKALMAZÁS.

PERFEKT románul tudó intelligens leány kiszolgáló állást keres. Cimeket az Aradi Közlöny kiadóba. 151

KÉT kisfiu mellé német-román, es-tieg francia nevelőnőt keresek. Cim az Aradi Közlöny kiadóban, 179

EINE intelligente deutsche Erzieherin mit lange zeugnisse wird zu einen dreijährigen mädchen nach Timisoara gesucht. Adresse in die Administration. 188

EGY érettségizett fiatalember, ki a román, magyar, németnyelvet szóban és írásban bírja, mint gyakornok felvétetik a Cultura könyvkereskedésben. 182

LAKÁS.

KISEBB iparüzem céljaira alkalmas üzemi iroda és raktárhelyiséget keresünk. Részletes ajánlatokat „Iparüzem“ jelígre a kiadóba kérünk. 160

DISKRÉT bejárható butorozott szoba kiadó. Piața Luptei 5. 165

KÉT UCCAI SZOBA, fürdőszoba, előszoba és minden mellék helyiségből álló lakás kiadó. Str. Coanda 12. 181

Előírtas

Igazolvány-képek

lego esobban: Sándor Jenő lényképező készit Butev. Reg Ferdinand 22. Luth. Anus templom mellett. Ugyanott a legmodernebb lényképek is készülnök. 5766

VÉTEL ÉS ELADÁS

Fekete keretű szemüveg találtott vasárnap éjjel Mosóczy-telepen. Firkkíndóhivatalunkban átvehető. 189

Elsőrendű korcsolyacipő, 39 es, alig használt es korcsolyadessz eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Silskinbunda, ma'dnem új, olcsón eladó. Cim a kiad hivatalban.

Underwood írógép, kitűnő karban, eladó. Cim a kiadoban.

Nagy National kassza (kettős blokolás) eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

VESZÜNK bronzot és vöröszeszt, legmagasabb árban. Friedrich Testvérek, Timisoara, IV. 123

KéVESÉT használt Underwood írógépet megvételre keresek. Cimeket az Aradi Közlöny kiadóba kérek. 4749

Eladó egy (im.) mahagoni hálóbutor, ágybetéttel és egy diófa-ebédő. Egy kétszobás uccai fürdőszobás lakás kiadó, ha a butor eladatott. Str. Seminarului 1. 181

Varrógépeket, írógépeket, ezüstöt sürgősen keresünk megvételre. Comissio, Dacia kávéház mellett. 4925

OKTATÁS.

Román, német, magyar magánvizsgákra előkészítők, középkiskolás és elemista korepetálást vállalok. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 184

INGATLAN.

ELUTAZÁS MIATT a rendőrség mellett földszintes ház 6 lakás, 2 üzlethelyiség, víz. Sohne, 54 000 lej évi jövedelem, 340 000 lejért eladó. Érdeklődni csak komoly vevőknek 1—3-ig. Arnstein Z. Kereskedelmi ügynök Arad, Str. Metianu 5 155

Alkalmi házeladás!

Belváros aszfaltos uccájában, egyemeletes bérház, 9×2 szobás és 4×1 szobás lakásokkal, eszlingeni redőnyökkel, eradó külön te ekkel. évi 72.000 lej bérjövdelemmel, melven áron alul, 660.000 lejért eladó. — Megb zott Kiss Lajos „URANUL“ ingat an orgalmi irodája, városnázával szembeni sárokház, Strada Hor a 9. szám, II. em.

KÜLÖNFÉLK.

Vasfürdőben új bereze.és. Nyitva reggel 6-tól este 10-ig. 189